

JMG

Examensarbete i medie- och
kommunikationsvetenskap

2012-05-28

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation
www.jmg.gu.se

Länge leve lokaltidningen?

En studie om ulricehamnarnas uppfattning
av sin lokaltidning

Författare: Maria Mjälgård
Handledare: Mathias A Färdigh
Kursansvarig: Malin Svenningsson

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

Titel: Länge leve lokaltidningen? En studie om ulricehamnarnas uppfattning av sin lokaltidning

Författare: Maria Mjälgård

Uppdragsgivare: Ulricehamns Tidning

Kurs: Examensarbete i media-och kommunikationsvetenskap 15 hp

Termin: VT 2012

Handledare: Mathias A Färdigh

Sidantal/ord: 44/ 16 850

Syfte: Att göra en läsarundersökning bland Ulricehamns Tidnings prenumeranter för att se vilka uppfattningar som råder kring tidningen som helhet och dess specifika innehåll. Studien ska också ge en prognos över hur efterfrågan på lokala nyheter kommer att se ut i framtiden.

Metod: Kvantitativ undersökning i form av postenkäter

Material: 125 respondenter vilka slumpmässigt valts ut från Ulricehamns Tidnings prenumerantregister

Huvudresultat: Undersökningen visar att Ulricehamns Tidning i första hand spelar en viktig roll som lokal informationskälla. En knapp majoritet visar att tidningen blir bärare av den lokala identiteten, men ju högre samhörighet man känner med ortsborna i desto större utsträckning ser man tidningen som bärare av den lokala identiteten. Familjerelaterade ämnen och denna typ av ”lätta nyheter” är populära vilket till stor del beror på att man känner, eller åtminstone är bekant med människorna som blir föremål för nyhetsinslagen. Som negativ synpunkt framkommer att Ulricehamns Tidning är partisk, vilket skulle kunna motarbetas genom att fortsätta skära ner på det politiska innehållet, vilket tidningen redan gjort. Då detta ökar tidningens kundorientering bidrar detta dock till att tidningen, utifrån rollen att vara en tredje statsmakt, försvagas. Även om undersökningen tyder på att den lokala informationen fortfarande kommer vara av betydelse för prenumeranterna pekar studien på att man fortsatt kommer tappa prenumeranter. Var människor kommer hitta den lokala informationen istället är dock oklart.

Nyckelord: *lokal, lokaltidning, identitet, social integration*

Executive Summary

Traditionellt sett har dagspressen haft en stark ställning i Sverige. Det ökade medieutbudet har dock gjort att papperstidningen utsatts för hård konkurrens, vilket resulterat i att färre hushåll väljer att ha en prenumererad dagstidning. Jämfört med annan dagspress har det visat sig att lokaltidningen inte drabbats lika hårt av konkurrensen, vilket förklaras med dess unika lokala utbud.

Denna studie görs på uppdrag av Ulricehamns Tidning, en lokaltidning som för ett år sedan gick över till att vara av helt lokal karaktär. Även om Ulricehamns Tidning också drabbats av sjunkande upplagesiffror har man fortfarande en relativt hög hushållstäckning. Det föreligger dock ett stort intresse av att veta prenumeranternas synpunkter på tidningen, något som kan ligga till underlag för fortsatt utveckling.

Syftet med denna studie är att undersöka prenumeranternas uppfattning av tidningen; Dels utifrån de roller som media och en lokaltidning ska fylla för ortsborna, men också utifrån hur tidningens upplevs innehållsmässigt med avseende på kvalitet och utrymme av olika kategorier i tidningen. Studien ska också ge en prognos inför framtiden, hur stor efterfrågan kommer det finnas av lokala nyheter? Utefter syftet har följande frågeställningar formulerats:

1. *Hur uppfattas Ulricehamns tidning som helhet av prenumeranterna?*
2. *Mer specifikt, vad i det lokala innehållet väljer prenumeranterna att ta del av?*
3. *Hur ser efterfrågan på lokala nyheter ut i framtiden?*

Jostein Gripsruds (2011) teori om medierna som bärare av människans identiteter har varit en central utgångspunkt för studien. Vidare har jag knutit an till teorier om den lokala identitetens fortsatta viktiga betydelse i dagens globaliserade samhälle. Genom att betrakta Ulricehamns Tidning som bärare av den lokala identiteten har hypotesen för studien varit att detta medium kommer spela en fortsatta viktig roll. För att jämföra läsningen av lokaltidningen som specifikt media har jag använt mig av datamaterial från de nationella SOM-undersökningarna 2006 och 2010. Genom Bengt Johanssons avhandling *Nyheter mitt ibland oss* (1998) och den vetenskapliga artikeln *Audience on the move* (Skogebø och Windsvold, 2011) har jag fått ett utgångsläge som beskriver lokaltidningens funktioner samt hur dess innehåll har förändrats över tid. En viktig utgångspunkt jag anammat är att den sociala integrationen påverkar läsningen av lokaltidningen vilket tar sig uttryck genom ålder, boendetid på orten och samhörighetskänsla med ortsborna.

Undersökningen visar att Ulricehamns Tidning i första hand spelar en viktig roll som lokal informationskälla. En knapp majoritet visar att tidningen blir bärare av den lokala identiteten. Dock föreligger ett tydligt samband med den sociala integrationen, där hög samhörighetskänsla med ortsborna gör att man i högre utsträckning ser tidningen som bärare av den lokala identiteten. Innehållet i tidningen som läses i högst utsträckning är information som behövs för att kunna delta i det lokala samhällslivet samt lättare familjekaraktäriserade ämnen. Ulricehamns Tidnings svaghet är enligt studien att den upplevs som partisk, vilket

skulle kunna motarbetas genom att fortsätta skära ner på det politiska innehållet, vilket tidningen redan gjort. Då detta ökar tidningens kundorientering bidrar detta dock till att mediet, utifrån rollen att vara en tredje statsmakt, försvagas. Då synpunkter, om att tidningen i vissa avseenden, framförallt krönikorna innehåller mindre relevant information kan man även behöva se över substansen i tidningen och förmedla det som är av intresse.

Att höja månadskostnaden för tidningen skulle, för de flesta inte bidra till en uppsägning av prenumerationen. Däremot är det viktigt att tidningsdistributionen fungerar samt att tidningen uppfyller prenumeranternas förväntningar. Även om undersökningen tyder på att det lokala förfarande kommer vara av betydelse för prenumeranterna, pekar studien på att man fortsatt kommer tappa prenumeranter. Detta tyder på att lokaltidningen kommer tappa sin ”självkärla” roll som nyhetsförmedlare på orten. Var människor kommer hitta den lokala informationen istället är dock oklart.

Innehållsförteckning

1. Introduktion	1
1.1 Inledning	1
1.2 Ulricehamns Tidning	1
1.3 Uppdraget och dess relevans	2
1.4 Inomvetenskaplig relevans	3
1.5 Syfte.....	3
1.6 Frågeställningar.....	3
2. Teoretiska utgångspunkter	5
2.1 Identitet i en senmodern tid	5
2.2 Gemenskap i ett lokalsamhälle	6
2.3 Mediernas identitetsbärande roll	7
2.4 Dagstidningsprenumeration i Sverige	8
2.5 Lokaltidningen och social integration.....	8
2.6 Lokaltidningen vs. Medias roll	9
2.7 Innehåll läsarna står bakom	10
2.8 Vad tar människor del av i dagstidningen?	11
3. Metod	13
3.1 Varför kvantitativ undersökning?	13
3.2 Tillvägagångssätt.....	13
3.3 Urval	14
3.4 Utformning av enkät	15
3.5 Variabler.....	15
3.6 Validitet och reliabilitet.....	16
3.7 Anonymitet?	17
4. Resultat och analys	18
4.1 Underlaget för undersökningen, den typiske prenumeranten.....	18
4.2 Uppfattningen om Ulricehamns Tidning som helhet	19
4.2.1 Informationskälla	19
4.2.2 Mediala bärare av den lokala identiteten	20
4.2.3 Oberoende granskare och plattform för socialt och politiskt åsiktsbyte	22
4.2.4 Kvalitetsmässiga aspekter.....	24
4.2.5 Ledord	25
4.3 Uppfattningen av Ulricehamns Tidnings specifika innehåll	27
4.3.1 Vad väljer prenumeranterna att ta del av?	27
4.2.2 Användargenererat material.....	30
4.2.3 Lagom, mer eller mindre?	31
4.2.4 Mediala bärare av identiteten	33

4.4 Framtida efterfrågan av Ulricehamns Tidning.....	36
4.3.1 Hur ställer sig prenumeranterna till fortsatt prenumeration?	36
4.2.2 Orsaker som påverkar inställningen till prenumeration	38
5. Slutdiskussion.....	40
5.1 Återanknytning till frågeställningarna	40
5.2 Diskussion kring resultat och analys.....	41
5.3 Förslag till uppdragsgivaren	43
5.2.Förslag till vidare forskning	44
6. Källförteckning.....	45
6.1 Litteratur	45
6.2 Elektroniska källor.....	45
6.2.1 Rapporter	45
6.2.2 Artiklar	46
7. Bilaga, enkät	

1. Introduktion

1.1 Inledning

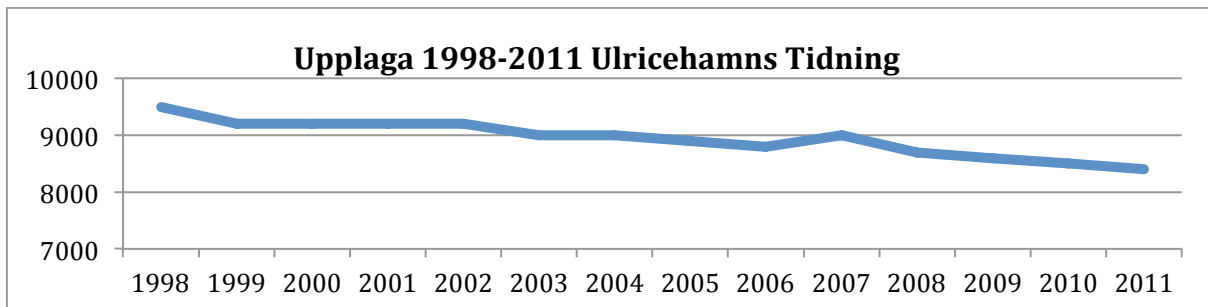
År 2025 påstår amerikanska medieforskare att papperstidningen i stort sett försvunnit som media i Sverige (dagensmedia.se). Enligt siffrorna som tyder på sjunkande dagspressupplagor, är forskningsresultatet föga förvånande. Traditionellt sett har dagspressen haft en stark ställning i Sverige, då den är något som starkt förknippats med välståndsutvecklingen och demokratiseringen i samhället (Hadenius m.fl. 2008). En prenumererad dagstidning har därför spelat en självklar roll för samhällsmedborgarna, nästintill obligatorisk vid frukostbordet. Idag, år 2012 lever vi i ett allt mer mångfacetterat medielandskap. Vi kan ta del av nyheter i mobilen, via webben, eller i gratistidningar, i stort sett oberoende av tid och rum. Det ökade medieutbudet har gjort att konkurrensen hårdnat, något som ett traditionellt medium som papperstidningen fått känna av.

För dagspressen bidrar konkurrensen till en sjunkande andel tidningsprenumeranter och därmed en mindre upplaga (Wadbring, 2007). Siffrorna visar dock att utvecklingen inte tett sig lika drastiskt för landsortspressen jämfört med storstadspressen (Hadenius m.fl. 2008). Förklaringen verkar ligga i landsortstidningarnas lokala utbud, vilket är något ortsbefolkningen efterfrågar. I ett ökat mediebrus är det därför *närheten till människorna* som lokaltidningen kan använda som konkurrensmedel gentemot andra medier (Andersson U, 2007). En tidigare genomförd undersökning visar att läsarna anser att lokaltidningen ger "*praktiska och användbara upplysningar*", "*kännedom om sådant som är personligt angeläget*", och en "*känsla av delaktighet med andra*" (Westlund, 2008). Denna typ av innehåll och "känsla" är starkt förknippade med lokaltidningen, vilket gjort att det varit svårt för andra medier att konkurrera om publiken på detta plan.

1.2 Ulricehamns Tidning

Uppdragsgivaren för denna undersökning är Ulricehamns Tidning, en lokaltidning som i enlighet med namnet, är en nyhetsförmedlare för invånarna i Ulricehamn med omnejd. Tidningen som grundades 1869 ingår numera i Gota Media koncernen. I Ulricehamns kommun är Ulricehamns Tidning den enda *betalda* morgontidningen som finns på marknaden. Förutom tidningen har man också en webbupplaga där endast en del av innehållet i tidningen publiceras. I området finns också en gratistidning, STT som utkommer en gång i veckan. Även om båda tidningarna ingår i Gota Media koncernen råder fri konkurrens dem emellan vilket innebär att inga redaktionella eller administrativa samarbeten förekommer.

Med sina 8159 prenumeranter har Ulricehamns Tidning en hushållstäckning på 73,4 procent, vilket placerar dem på 5:e plats i kategorin *Bästa hushållstäckningen 2011* (www.ts.se). För att förstå Ulricehamns Tidnings ställning i området kan man jämföra med andra tidningars hushållstäckningssiffror såsom Göteborgsposten: 45,3 procent, eller Dagens nyheter: 22,7 procent (www.ts.se). Samtidigt visar siffror att också Ulricehamns Tidning sjunker i upplaga.

Källa: *Ulricehamns Tidning*

1.3 Uppdraget och dess relevans

I ett tidigt stadiet stod uppdraget klart, jag skulle genomföra en läsarundersökning som syftade till att ta reda på prenumeranternas uppfattning om tidningen och dess innehåll. Detta skulle göras i form av en enkätundersökning.

Att göra läsarundersökningar, eller konsumentmätningar som det kan betraktas, har blivit allt vanligare för medieföretag. Vem, och hur många, tar del av vad i mediet? Syftet är att hitta tidningens succéfaktorer, och sedan fokusera på dessa för att vinna eller behålla sin publik (www.journalisten.se). Med anledning av detta kan en läsarundersökning som den här vara till stor nytta för Ulricehamns Tidnings utvecklingsarbete. Genom att ta reda på hur läsarna uppfattar tidningen samt hur den skulle kunna förbättras jobbar man mot att kunna erbjuda en mer målgruppsanpassad tidning. Om man tänker sig att prenumeranterna är kunder är det här därför ett sätt att jobba mer kundorienterat vilket kan vara lyckosamt rent ekonomiskt för att säkra tidningens framtid.

Att studien har ett vinstsyfte å Ulricehamns Tidnings vägnar är enligt ovanstående självklart. Med tanke på att man ibland talar om media som en tredje statsmakt kan jag också tycka att det kan finnas en demokratiskt och samhällsrelevans med undersökningen. Ulricehamns Tidning har trots allt en viktig roll som granskare av lokala myndigheter och makthavare. Huruvida tidningen uppfyller kraven i att vara en oberoende granskare är därmed något som kan undersökas. Med tanke på att medierna ska stå på den lilla människans sida ser jag prenumeranternas åsikter som ett lämpligt utgångsläge.

För drygt ett år sedan tog Ulricehamns Tidning steget mot en ännu tydligare lokal profil genom att inte publicera några in- eller utrikesnyheter i form av TT-telegram. Dessa sidor gjorde istället rum för mer lokalt material. I samband med detta valde man också att fokusera på de "lättare nyheterna" som exempelvis reportage och porträtt. Man började också lägga större vikt vid att bevaka det lokala näringslivet. De "tyngre nyheterna", såsom exempelvis kommunal bevakning reducerades då dessa ansågs få tillräckligt mycket utrymme ändå. Med avseende på de innehållsmässiga förändringarna är det därför intressant att utvärdera detta från läsarnas synvinkel. Hur uppfattas Ulricehamns Tidning som lokaltidning? Motsvarar fördelningen av respektive kategorier och ämnen i tidningens innehåll det som prenumeranterna efterfrågar?

Trots att Ulricehamns Tidning ligger på femte plats i hushållstäckning i Sverige är det av stort intresse att se hur prenumeranterna ställer sig till fortsatt prenumeration. Då trenden förefaller vara

att den prenumererade papperstidningen sjunker i upplagor är det intressant att studera lokaltidningen som ett särskiljande medium. Ulricehamns Tidning är också själva mycket angelägna om att ta reda på hur efterfrågan kommer att se ut på tidningen framöver.

Till skillnad från flertalet andra tidningar har Ulricehamns Tidnings prenumerationskostnad inte höjts något nämnvärt. Trots att kostnaderna runt omkring har höjts, såsom tryck och distribution har man alltså inte velat höja priset för tidningen. Eftersom denna situation i längden är ohållbar vill man försöka ta reda på vilka reaktioner en kostnadshöjning skulle leda till.

1.4 Vetenskaplig relevans

Då det visat sig att de lokala medierna stått starka i en konkurrenssatt marknad är det intressant att koppla studien till forskning som visar hur det lokala fortfarande får betydelse i vår tid. Man talar om att det sker en *glokalisering*, det vill säga en moteffekt av globaliseringen vilken uppmuntrar det lokala seder och bruk. I det här sammanhanget är det därför intressant att se i vilken utsträckning människor främjar det lokala i form av en morgontidning. Studien hoppas därför ge svar på vilken betydelse lokaltidningen har idag och kommer ha framöver.

Då användarstudier är vanligt förekommande på riksnivå har jag också motiverat den här studien genom den jämförelse som tillämpas med de nationella SOM-undersökningarna då jag i flera fall använt mig av exakt samma frågor och svarsalternativ. Att se huruvida resultaten på riksnivå överensstämmer med resultaten i ett lokalsamhälle har en stor vetenskaplig relevans. Med tanke på lokaltidningens nischade utbud skulle man kanske kunna tänka sig intresset från ett lokalsamhälles sida ser annorlunda ut gentemot den totala befolkningens.

1.5 Syfte

Syftet för studien är att göra en läsarundersökning bland Ulricehamns Tidnings prenumeranter för att se vilka uppfattningar som råder kring tidningen som helhet och dess specifika innehåll. Jag ämnar också göra en prognos över hur efterfrågan på tidningen kommer se ut i framtiden.

1.6 Frågeställningar

1. Hur uppfattas Ulricehamns Tidning som helhet av prenumeranterna?

Med denna fråga vill jag ta reda på hur uppfattningarna ser ut kring Ulricehamns Tidning. Hur uppfattas tidningen utifrån att den är en lokaltidning? Skapar lokaltidningen som medieval en gemenskap mellan ulricehamnarna? Och i vilken utsträckning blir den en lokal identitetsbärare?

2. Mer specifikt, vad i det lokala innehållet väljer prenumeranterna att ta del av?

Här vill jag att prenumeranterna ska reflektera för tidningens specifika delar. Vad är det i det lokala innehållet man helst tar del av; de lokala nyheterna, annonserna eller familjesidan? Under exempelvis annonser finns också olika ämnesområden, exempelvis *evenemang* samt *köp och sälj*. Vilka av dessa är mest lästa? Då förändringen mot att bli mer lokala bland annat gjort att läsarnas bidrag till tidningen blivit fler är det också intressant att se vad tar man helst del av; det redaktionella materialet eller det som läsarna skickar in? På vilket sätt kan tidningen betraktas som en identitetsbärare för prenumeranterna?

3. Hur ser efterfrågan på lokala nyheter ut i framtiden?

Denna fråga syftar att ta reda på hur framtidsutsikterna ser ut för Ulricehamns Tidning som lokal nyhetsförmedlare. Hur viktigt kommer det lokala innehållet att vara framöver för prenumeranterna? Vilka tänkbara händelser i omgivningen eller förändringar i tidningen skulle göra att man avslutade sin prenumeration?

2. Teori

I följande avsnitt redogör jag för de utgångspunkter jag valt för min studie. Att identitetsbegreppet är något jag ständigt återknyter till kommer snart att märkas då både medieval och geografisk tillhörighet, vilka är denna studies huvudområden har koppling till detta. Till att börja med vill jag därför ge en grundläggande beskrivning av begreppet.

2.1 Identitet i en senmodern tid

I regel brukar man skilja på två typer av identiteter, den sociala eller kollektiva och den personliga (Gripsrud, 2011). När det gäller den personliga identiteten ställer man sig själv frågan, ”vem är jag?”, och försöker besvara detta utefter vad som skiljer oss ifrån andra men också utefter likheter med andra. Den sociala identiteten handlar istället om gruppidentitet, där vårt kollektiva sammanhang avgör var vi står; om vi bor i förorten eller om vi hör till Sveriges befolkning. I den här studien kommer båda typerna av identitet stå i fokus.

Gripsrud (2011) menar att människans identitet är ett lapptäcke av identiteter, en sammanflätning av skillnader och likheter i förhållande till andra människor. En del av identiteten är redan förutbestämd, vi väljer inte vårt kön eller vår etnicitet, vilket följer med oss hela livet. Dagens senmoderna samhälle, som det brukar benämnas, kännetecknas dock av att vi fått större valfrihet att påverka vår identitet. Genom globaliseringen, som blivit en följd av de tekniska framstegen, har mänskligheten gjort att vi inte längre är bundna till tid och rum som vi varit tidigare. Giddens (1991) menar att det i vår tid sker en upplösning av tid och rum som gör att människor från olika platser i världen kan ha sociala aktiviteter utan någon referens till olika platser. Olika nationaliteter och kulturer kan få en inblick i varandras liv och vara med om samma händelser, vilket tidigare inte varit möjligt. Istället för att rummet organiserar våra liv är det genom andra dimensioner och teknologier vi lever våra liv i en värld som blivit allt mer medialiserad. En värld där vi kan ta del av platser som vi aldrig besöker eller förmodligen aldrig kommer besöka mer än genom TV-soffan (Löfgren, 1997). Ett samhälle där tid och rum ej längre är förbundna med varandra skulle få stor betydelse för vår identitetsbildning (Giddens, 1991). Vår identitet skulle inte alls på samma sätt som tidigare vara förutbestämd utan vi människor skulle ha stor möjlighet att växla mellan personligheter, att vi mer eller mindre kan utöva ett rollspel med olika identiteter från dag till dag.

Gripsrud och Löfgren menar dock att många forskare överdriver denna platslöshetens samhälle och menar att detta snarare är utopier eller dystopier för framtiden. I denna senmoderna tid och globaliserade värld där valmöjligheterna är så stora uppstår ett behov av att återkomma till det man känner igen, till tryggheten. Undersökningar har visat att ungdomar som gett sig ut i världen senare flyttat tillbaka till hemorten eftersom man hade hemlängtan till tryggheten. Se bara på 70-talets tåguffare som nu sitter som småbarnsföräldrar i radhuslängorna (Löfgren, 1997). I detta sammanhang använder forskare också begreppet glocalisering, vilket sker som en moteffekt av globalisering. Detta leder till att man exempelvis uppmuntrar lokala seder och lokal mat (Hylland Eriksen, 2007). I denna studie, som fokuserar på en lokaltidnings betydelse i ett lokalsamhälle,

kommer jag därför utgå från de forskare som menar att platsen, det lokala fortfarande får betydelse i en globaliserad värld.

2.2 Gemenskap i ett lokalsamhälle

Graden av hemkänsla, associationsgemenskap och trygg förutsägbarhet växlar mellan olika nationer, men i Norden är den ovanligt hög, vilket kan ha samband med det nationsbygge som pågått under 1900-talet (Löfgren, 1997). Just hemkänslan är starkt kopplat till rumsbegreppet då det är platsen som avgränsar historien och kulturen. Det är genom rumsbegreppet människor förankras och rotfästes. Med andra ord menar Löfgren att det fortfarande finns en stark pedagogisk kraft i kopplingen mellan identiteten och rummet.

I forskningssammanhang brukar lokalsamhället betraktas som likvärdigt med den engelska termen *communities*, vilket enkelt uttryckt handlar om någon form av en samhörighet eller sammanhållning mellan ortsinvånare (Blehr, 1994). Exakt vad den här samhörigheten utgör belyser forskare på olika sätt. Blehr (1994) refererar Frankenberg (1966) i sin studie och menar att det i grund och botten handlar om ekonomiska intressen som gör att människor intresserar sig för varandra. Andra forskare talar istället om att det handlar om intressen på ett mer känslomässigt plan. Cohen (1985) talar om att lokalsamhället tillskrivs en viktig symbolisk betydelse för människorna som bor där, vilket bidrar till en sammanhållande gemenskap. Vad som är viktigt att poängtera är att det är den symboliska betydelse människor *ger* lokalsamhället som definierar det. Samma symbol kan därför betyda olika saker för olika människor, även ifall uppfattningarna kan vara snarlika. Det handlar alltså sällan om objektivitet och handfasta fakta utan snarare subjektiva betydelser som skulle kunna vara svårt för en utomstående att sätta sig in i.

I ett lokalsamhälle förekommer i stort sett alltid två kategorier av människor; de infödda och de inflyttade. Det kan vara lika självklart för den ena kategorin att understryka att man inte kommer på orten som det är för den andra att påvisa att släkten levit här i flera generationer (Blehr, 1994). Då man ofta presenterar sig utifrån den ena eller andra kategorin, givetvis beroende på sammanhang kan detta ses som en viktig del i människans identitet, i enlighet med Löfgrens resonemang om platsens betydelse. De olika kategorierna behöver nödvändigtvis inte påverka den lokala gemenskapen, man kan tala om vardagliga saker som angår bysamhället. En viktig skillnad är dock att inflyttade aldrig kan vara del av den lokala historien i samma utsträckning som de infödda. Och eftersom historia är en viktig del för lokalsamhällets symbolism (Cohen, 1985) lever de här olika kategorierna med skilda lokala kunskaper, vilket bidrar till en nivåskillnad som följaktligen påverkar utsträckningen av gemenskap. Lokaltidningen är en typ av lokal kunskap på det sättet att den bär informationen (Blehr, 1994).

Samma geografiska tillhörighet behöver nödvändigtvis inte innebära en hög känsla av samhörighet för människorna som bor där. Som nämnt tidigare varierar graden av hemkänsla, beroende på flera faktorer. Blehr (1994) refererar Frankenberg (1966) och säger ”All Communities are societies but all societies are not communities”.

Med tanke på detta vill jag i min studie inte *utgå* från att det råder en samhörighet mellan de människor som bor i Ulricehamn utan istället ta reda på om den finns där. Utifrån detta kan man sedan dra slutsatser huruvida detta påverkar uppfattningen om Ulricehamns Tidning.

2.3 Mediernas identitetsbärande roll

I den senmoderna tid vi lever i spelar medierna en central roll för den enskilde individens identitet (Gripsrud, 2011, Giddens, 1991). Medierna hjälper oss att veta var vi står, vilka vi är, genom den information de förmedlar. Tidigare i detta kapitel, under avsnittet *identitet i en senmodern tid* (Mjälgård 2012:5) redogjordes Gripsruds (2011) uppfattning om hur vår identitet påminner om ett lapptäcke, där varje lapp motsvarar en sammankoppling med en typ av identitet. Medierna fungerar som en motvikt till de krafter som helst vill få oss att bli identiska med en enda lapp i detta täcke (Gripsrud, 2011). Det kan finnas krafter som vill att vi enbart ska vara män, unga, svenskar etc. vilket medierna som sagt motverkar och istället möjliggör flera identitetstyper på samma gång. De ger oss en känsla av att vi både kan känna oss som unga, svenska män, samtidigt.

Människans sociala behov är ytterligare en viktig funktion medierna fyller (Giddens, 1991, Gripsrud, 2011). Vi människor har ett socialt behov, en längtan att ta del av en gemenskap. Eftersom vi inte längre lever i överblickbara bysamhällen utan snarare som en del i ett globalt nätverk finns medierna där för att göra världen greppbar. De upprättar en sk. *föreställd gemenskap*, vilket inte bara innebär att människor från samma geografiska område känner tillhörighet utan också en upplevelsegemenskap där platsen inte har lika avgörande roll (Gripsrud, 2011). Dessa föreställda gemenskaper behöver med andra ord inte enbart vara kopplade till olika geografiska områden utan kan också handla om olika organisationer vi är delar av, som exempelvis kyrkan, idrottsföreningar etc. De som ser sig själva ingå i dessa gemenskaper använder medierna för att få reda på saker som händer kring dessa. Och det behöver nödvändigtvis inte handla om nyheter som rör en viss typ av organisation eller förening utan det kan vara utav den enkla anledningen att man hör till kategorin svensk medborgare. Utan att man är högt politiskt engagerad kan man ändå vilja ta del av de politiska nyheterna i ett medium, just för att man ser det som plikt gentemot gruppen ”svenska medborgare” (Gripsrud, 2011)

Gripsrud (2011) understryker dock att alla typer av identiteter eller gruppbildningar får olika utrymme i medierna. Detta kan rent av leda till en strid om vem som ska få utgöra innehållet i mediet, idrottsföreningen eller kyrkosamfälligheten. I detta sammanhang, med avseende på identitetsforskningen brukar detta fenomen betraktas som representation. Det handlar alltså om hur verkliga eller fiktiva fenomen framställs i medierna. Saker som text och bild står för, representerar med andra ord något annat än sig självt. Giddens (1991:27) resonerar utifrån samma princip då han påstår att verkligheten inte är något som återspeglas helt objektivt i medierna. Han understryker till och med att medierna i vissa fall kan forma allmänhetens uppfattning av något genom den bild som visas i medierna.

Ytterligare en betydelse representation haft sedan 1600- talet är huruvida människor i olika sammanhang, representerar olika grupper (Gripsrud, 2011). Enskilda personer företräder olika grupper i samhället genom medierna. I denna studie kan exempelvis en boende i glesbygden tänkas

representera särskilda intressen gentemot dem som bor i tätorten. Eller varför inte de som är medlemmar i en idrottsförening gentemot dem som är kyrkomedlemmar. Utifrån vilken grupp de tillhör förväntas de av samhället att företräda en viss typ av åsikter. Utifall att en person inte har samma åsikt som den grupp personen i fråga tillhör kan övriga gruppmedlemmar anse att personen inte representerar på ett bra, eller rätt sätt. Dessutom kan man anse att representationen inte blir tillräckligt omfattande för den grupp man tillhör. Representation av olika grupper i medierna leder ofta fram till starka känslor, som bli starkare ju större identifikation den enskilda personen känner med gruppen (Gripsrud, 2011).

2.4 Dagstidningsprenumeration i Sverige

Dagspressen i de nordiska länderna (förutom Danmark) kännetecknas av att ha en stark ställning, vilket det finns flertalet förklaringar till. En förklaring är att tidningarnas anknytning till politisk demokratisering och bidrag till välståndsutvecklingen har gjort dem till centrala institutioner i samhället (Hadenius m.fl. 2008). Detta är dock något som förändrats över tid då radion, televisionen och senare också Internet gjort att dagstidningarna utsatts för konkurrens. Detta gav sig uttryck framförallt under 90-talet då upplagestatistiken sjönk från att ha hållit en förhållandevis stabil nivå. Tidningarnas sätt att bemöta konkurrensen på marknaden har varit att hitta en säregen profil, oftast genom att bli mer regionala eller lokala vilket har visat sig vara ett vinnande koncept (Hadenius m.fl. 2008). När kvällspressen och den rikstäckande morgonpressen tappar i upplaga står lokaltidningen förhållandevis stark på en konkurrenskraftig marknad (Strid, 2004). En av orsakerna är att mediet är viktigt som informationskanal för de människor som bor i det avgränsade området. Det lokala kan med andra ord betraktas som ett viktigt konkurrensmedel som särskiljer lokaltidningen gentemot andra medier (Andersson U, 2007). Eftersom lokaltidningen i regel är ensam på marknaden inom sitt område har dess ställning betraktats som ohotad (Strid, 2004). Den ökade kostnadsutvecklingen för den prenumererade dagstidningen har dock visat sig ge flera motreaktioner från läsarna, framförallt i lågresursgrupper (Hadenius m.fl. 2008) För det är just en höjning av prenumerantpriset som ses som en av de största orsakerna till att man avslutar sin prenumeration (nationella SOM-undersökningen 2006).

Att ha stabila vanor är det främsta kännetecknet för den typiske tidningsprenumeranten. Studier har visat att pensionärer är de som är trognast sin morgontidning. Samtidigt framkommer att resursstarka, yrkesverksamma och högutbildade har större benägenhet att prenumerera än motsatsen, låginkomsttagare, studenter och lågutbildade. Påfallande är att både tidningsläsning och prenumeration har fått vänta till vi är mer socialt och ekonomiskt etablerade (Andersson U, 2006). Sannolikheten att man prenumererar på en morgontidning i vuxenlivet har också visat sig vara större om den varit en självklar plats i det hem man växt upp i (Hedman, Wadbring, 2011) Men kanske kommer även detta beteendemönster ifrågasättas i framtiden på grund av det ökade medieutbudet, vilket gjort oss mer selektiva i vårt val av medier. Detta är i högsta grad en generationsfråga, eftersom det medieutbud man växt upp med spelar en avgörande roll. Med avseende på detta är det de yngre, det vill säga de framtida tidningsprenumeranterna som kanske kommer välja bort papperstidningen som medieform eftersom de vant sig vid andra kanaler för information. Med detta som bakgrund vill jag ta reda på hur Ulricehamns Tidnings prenumeranter

ställer sig till en framtida prenumeration och vilka som kan vara de bakomliggande orsakerna till resultatet.

2.5 Lokaltidningen och social interaktion

Det är tydligt att lokal dagspress och dess publik samspelar i ett geografiskt och mentalt kommunikationsrum. Vad som är gemensamt för den målgrupp Ulricehamns Tidning riktar sig till är det avgränsade geografiska område de bor på, där Ulricehamns stad med omnejd skulle kunna betraktas som ett lokalsamhälle. Ulricehamns Tidning fyller därmed funktionen som lokaltidning i detta område. Redan på 30-talet påbörjades studier om medias roll för människans sociala integration i samhället. Detta kan ses ur två olika vinklar. Janowitz (1952) refererad av Johansson (1998) menar att tidningsläsningen ses som en integrerande kraft. Motsvarande, Merton, refererad av Johansson 1998, förklarar istället tidningsläsningen som en följd av hur väl socialt interagerad man är i samhället. Johansson (1998) diskuterar en tredje möjlighet där han visar att båda dessa teorier kan vara ömsesidigt förstärkande. Ett tydligt mönster är dock att de faktorer som har att göra med social interaktion i hög grad har samband med i vilken utsträckning man läser lokaltidningen. Studier har visat att ju högre samhörighet man känner med lokalsamhället, i desto större utsträckning läses lokaltidningen (Skogerbø och Winsvold 2011, Johansson 1998). Andra faktorer som mäter social integration (Johansson 1998), vilka jag undersöker i denna studie är ålder och boendetid i lokalsamhället.

2.6 Lokaltidningen vs. Medias roll

En av frågorna undersökningen syftar att besvara är hur uppfattningen råder kring Ulricehamns Tidning som lokaltidning. Förutom mer allmänna kvalitetsmässiga aspekter väljer jag att titta närmre på hur prenumeranterna ser på tidningen utifrån medias roll i samhället. Enligt 1994 års pressutredning har massmedia tre huvudsakliga uppgifter, nämligen uppgiften att ”förse medborgare med information för att de fritt och självständigt ska kunna ta ställning i samhällsfrågor”, ”uppgiften att granskade inflytelserika i samhället” samt ”uppgiften att låta olika åsikter komma till tals”(SOU 1995:37, sid. 156). Huruvida lokaltidningen har uppgiften att ”granskade inflytelserika i samhället” vilket är i enlighet med 1994 års pressutredning har diskuterats bland forskare. Studierna som gjorts pekar på att lokaltidningen varken förmedlar en kritisk eller konfliktladdad samhällsuppfattning (Johansson, 1998). Snarare är det så att lokaltidningen fungerar som en mekanism vilken betonar gemensamma värderingar för att bibehålla samstämmighet hos ortsborna (Janowitz, 1952 refererad av Johansson 1998).

Lokaltidningen som medie kan tillskrivas tre viktiga roller som redogörs i artikeln *Audience on the move* (Skogerbø, Winsvold 2011) vilka sammanfattas här:

En informationskälla om händelser och evenemang på orten

För att kunna delta i samhällslivet på orten behöver människan få information och upplysningar om vad som händer. Tidigare studier har visat att lokaltidningen varit ortsbornas främsta informationskälla när det gäller lokala nyheter och politik (Skogerbø, Winsvold 2011:216). I en undersökning som SOM-institutet genomfört som syftat till att ta reda på lokaltidningens roll menar

75 % att lokaltidningen är ”praktisk att använda” och ”ger kännedom om sådant som angår en” (Westlund, 2008).

Mediala bärare av olika kulturer och identiteter

Att läsa lokaltidningen har ett starkt samband med identifikation av det lokalsamhälle individen lever i. Det kan rentav stärka känslan av tillhörighet till den plats man bor på (Skogerbø, Winsvold 2011). I de amerikanska provinserna under kolonialtiden hade människorna i samhällena *sina* människor och *sina* företeelser att läsa och prata om, vilket skapade en samhörighet. (Anderson, 1983 refererad av Blehr 1994) När SOM- institutet gjorde sin rikstäckande undersökning 2008 om vilka anledningar som är viktiga för läsarna framgick det att 41 procent får ”kännedom om sådant som är personligt angeläget”, och att 44 procent menar att det ger en ”känsla av delaktighet med andra” (Westlund, 2008).

Men lokaltidningen blir inte enbart bärare av den kulturella identitet som handlar om anknytningen till lokalsamhället. Liksom andra medieformer speglar tidningens innehåll av ytterligare kategoriseringar av identiteter som representerar olika grupper i samhället, såsom kyrkan, idrottsföreningar etc. (Gripsrud, 2011) Även om fokus i studien kommer ligga på den lokala identiteten avser jag också att undersöka hur Ulricehamns Tidning blir bärare av andra typer av identiteter.

Plattform för socialt och politiskt åsiktsbyte.

Läsarnas egna bidrag till tidningen är ett sätt för att uttrycka åsikter, såväl politiska som mer vardagliga och mindre sakliga. Framförallt under valtider är det ett viktigt forum för politiker att synas och kunna diskutera i (Skogerbø, Winsvold 2011). Detta innehåll som är skapat av läsarna själva brukar betecknas som användargenererat. Eftersom det användargenererade innehållet är en viktig del i Ulricehamns Tidning kommer studien att undersöka läsarnas uppfattning av detta.

2.7 Innehåll läsarna står bakom

Insändare, krönikor, dagens ros och läsarfoton är exempel på material som går under beteckningen *användargenererat innehåll*, där direktöversättningen på engelska lyder; *User generated content*. Även om användargenererat innehåll inte är ett nytt fenomen utan något som länge varit förekommande, även i Ulricehamns Tidning, har Web 2,0 ökat möjligheterna i den deltagande kultur som råder (Hedman 2009). I nätbaserade tidningar har läsaren exempelvis kunnat kommentera de texter som publicerats. Men eftersom den här studien fokuserar på papperstidningen utesluter jag dock användargenererat material av typen ”*Kommentarer*”.

Den definition användargenererat innehåll får i en rapport från OECD (2007) kan också sätta ramarna för innehåll som finns i papperstidningen.

- Det är publicerat i en särskild kontext och utgör inte någon tvåvägskommunikation, exempelvis epost.
- Materialet ska vara ett kreativt bidrag, som egna tankar eller foton.
- Innehållet är producerat av icke professionella, eller åtminstone inte i ett professionellt sammanhang och ska inte ge någon ekonomisk ersättning.

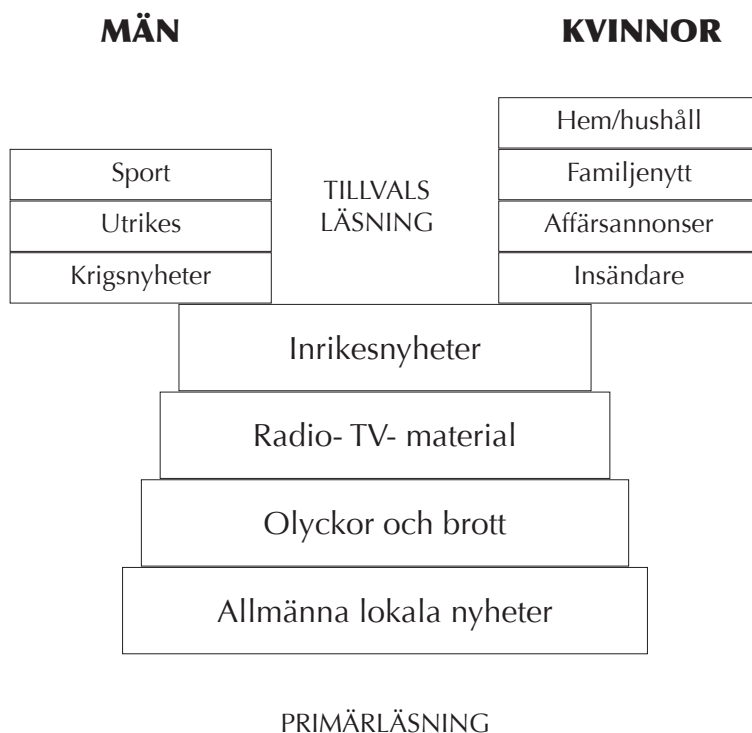
De motiv läsarna har, kan dels vara att få sina åsikter hörda men också för att få prestige. I vissa sammanhang kan det också handla om att diskutera någon enskild fråga med andra läsare eller bara för social kontakt. Från medieaktörernas sida kan användargenererat innehåll vara ett sätt att visa att man erbjuder medborgarna en demokratisk plattform vilket kan ge en god bild av tidningen. Användargenererat innehåll kan också vara ett sätt för journalisterna att få uppslag till nyheter vilket därmed ökar tidningens användarorientering, det vill säga man skriver om det läsarna talar om. Sist men inte minst kan också användargenererat innehåll betraktas som ett kostnadsfritt material för tidningens del (Schweiger & Quering 2005).

Vad användare själva vill ta del av bland det användargenererade materialet förefaller mindre undersökt (Holm, 2011) I Filip Holms (2011) studie kring användargenererat material framkommer att materialet måste ha:

- Ett innehåll som intresserar alternativt fyller ett behov
- Ska bygga på fakta, inte innehålla alltför mycket subjektiva åsikter
- Bör ha en viss språklig och innehållsmässig kvalitet.

2.8 Vad tar människor del av i dagstidningen?

Otaliga studier har gjorts som undersökt människors läsvanor. De tre olika faktorer som spelar är läsarens sociala bakgrund och intresseprofil, det innehåll som tidningen kan erbjuda och det som sker i samhället (Hadenius m.fl. 2008). Det som kännetecknar tidningsläsningen är att den både syftar till att ge en bred samhällsorientering och fördjupning i specialområden. Läsvanorna kan därför betraktas i termer utav primär respektive tillvalsläsning vilka illustreras genom *Lästrappan* (Weibull, 1983)

Skiss över Weibulls lästrappa (1983).

På det första steget hittar vi de lokala nyheterna, vilket är en viktig del i Ulricehamns Tidnings innehåll. Rikstäckande undersökningar visar att åtminstone nio av tio läsare tar del av de lokala nyheterna (Andersson, U, 2007). Nästkommande steg i primärläsningen är nyheter som olyckor och brott, väder, radio- och TV-material samt inrikespolitik. Gemensamt för dessa kategorier är dess förmåga att ge orientering för människor i samhällslivet (Hadenius m.fl. 2008). Efter dessa primära kategorier följer tillvalsläsningen vilken avgörs med hänsyn till läsarens bakgrundsfaktorer och intressen. Något som kan betraktas utifrån identifikationsfenomenet (Gripsrud 2011, Johansson 1998).

En skillnad i läsning har uppmätts mellan män och kvinnor, vilket lästrappan också illustrerar. Män tenderar till att läsas mer sport, utrikes och krigsnyheter medan kvinnor i större utsträckning tar del av insändare, affärsannonser, familjenytt samt hem och hushåll (Hadenius m.fl. 2008)

Andra bakgrundsfaktorer som visat sig påverka vilka jag också ämnar att studera i undersökningen är ålder. Äldre människor, företrädesvis pensionärer, ägnar i regel mer tid åt tidningen och läser i stort sett allt, med särskild fördjupning på de lokala nyheterna och det närliggande samhället, som annonser och familjenyheter. Jämförelsevis tenderar de yngre att läsas mer sporadiskt (Andersson U, 2006) och även fastna för det lättare innehållet, som nöje och sport (Hadenius m.fl. 2008).

Som förstått är dagens mediekonsumenter ytterst selektiva. Vad man sammanfattningsvis kan säga är att det inte förekommer någon enhetlig läsarkrets till dagstidningen utan tidningsläsningen är av en typiskt selektiv karaktär. Om vi i allmänhet är intresserade av sport är det också det vi väljer att ta del av i alla typer av medier. Det innebär att även om en del i tidningen inte lockas av ett stort antal läsare kan det ändå ha som störst betydelse för en mindre grupp läsare (Hadenius m.fl. 2008). Men för att medieföretagen inte ska tappa alltför stor publik har lokaltidningarna insett vikten av att skriva om sådant som rör en större andel av prenumeranterna. Som tidigare nämnt är den gemensamma nämnaren för lokaltidningens läsare den geografiska plats man bor på. För att erbjuda något en stor del av läsarna vill ha rapporterar man om nyheter, förknippat med lokalsamhället som är av symboliskt värde. Händelser som sätter ljus på bygden anses vara av högt intresse för ortsborna (Johansson, 1998). Resultat över lång tid har visat att politik är något som fått ökat utrymme sedan 50-talet fram till mitten av 80-talet för att sedan planas ut. Studier visar att det finns en tendens till att vad människor anser vara viktigast i tidningen generellt ökar för de "lättare nyheterna" såsom nöje och olyckor och brott medan de "tyngre nyheterna" som exempelvis politik fått stå tillbaka (Strid, 2004). Läsning av lokaltidningen har som nämnt, ett samband med hur väl socialt interagerad man är i samhället. Kopplingar kan även dras mellan social integration och läsning av kommunalpolitiska nyheter där högre social integration bidrar till mer läsning av detta ämne (Johansson, 1998). Just politiska nyheter har också visat sig vara mer intressant för högutbildade (Hadenius m.fl. 2008). Johansson (1998) diskuterar mot bakgrund av minskad läsning av morgontidningen och i det här fallet också minskat utrymme för och läsning av kommunalpolitik, att lågresursgrupper, det vill säga lågutbildade och mindre socialt interagerade får mindre kunskaper om kommunala frågor. Detta skulle kunna i förlängning leda till en sämre fungerande demokrati (Johansson, 1998)

3. Metod

Detta avsnitt syftar till att ge en så tydlig bild som möjligt av hur jag genomfört undersökningen samt motiveringar till de val jag gjort under resans gång. Resonemang om undersökningens tillförlitlighet förs också, vilket du hittar i slutet.

3.1 Varför kvantitativ undersökning?

För att lyfta undersökningen till ytterligare en nivå ämnade jag redan tidigt att göra en jämförelse med tidigare forskning. Genom en kvantitativ studie kunde jag ställa exakt, eller snarlika frågor och alternativ för att sedan kunna jämföra resultatet med rikstäckande undersökningar.

Målet med undersökningen var också att få en god representativ bild av prenumeranternas uppfattning av Ulricehamns Tidning och dess innehåll. Med hänseende av detta behövde en större population tillfrågas för att jag skulle kunna göra svaren generaliserbara. Mitt metodval föll därför på att göra en kvantitativ undersökning. Den här metoden är särskilt vanlig när man vill testa hur vanligt förekommande något är i den tilltänkta populationen. Eftersom det redan finns tidigare forskning på ämnet har jag kunnat använda denna för att applicera, eller jämföra huruvida detta stämmer i min population.

Den här typen av frågeundersökning innehar därtill också till större delen standardiserade frågor och svarsalternativ, vilket ökar generaliserbarheten ytterligare. Motsatsen; mer öppna frågor, vilket företrädesvis används i en kvalitativ studie, hade varit svårare att kategorisera och mäta. Samtidigt är jag medveten om att en kvalitativ studie hade kunnat ge en djupare förståelse kring prenumeranternas uppfattning om Ulricehamns Tidning och dess innehåll. För att kompensera, och få mer underlag för min analys valde jag att ta med en öppen fråga i slutet av enkäten där respondenterna fritt kunde uttrycka sig om deras uppfattning av tidningen.

Bland de kvantitativa metoderna har jag valt att skicka ut postenkäter, framförallt på grund av att Ulricehamns Tidnings läsarskara hör till de äldre åldersgrupperna. Alternativet mailenkäter ströks dels för att en fullständig maillista inte existerade samt för att detta troligen lett till en överrepresentation av de yngre åldersgrupperna.

3.2 Tillvägagångssätt

Idén till undersökningen föddes när jag kontaktade chefredaktör Bo Högborn på Ulricehamns Tidning och frågade huruvida de var i behov av att göra någon form av undersökning. Vi träffades, tillsammans med marknadschefen Ann-Katrin Svahn, för ett möte och bestämde att en enkätundersökning skulle genomföras. Syfte, frågor och orsaker diskuterades, vilket jag sedan sammanfattade i mitt PM. När PM:et var seminariebehandlat och godkänt påbörjades teoriinläsningen parallellt med utformning av enkäten, något jag redogör för senare i detta kapitel. När frågeformuläret var utformat, både text-och layoutmässigt kontrollerades det av handledare och uppdragsgivare för att sedan också testas på en pilotgrupp. Efter vissa justeringar hade jag sedermera en färdig enkät som trycktes upp på Ulricehamns Tidning. Parallellt med detta gjorde jag också urvalet av respondenter vilket du finner en närmre beskrivning av i nästa avsnitt. I

adresserade utskickskuvert stoppade jag i dels enkäten och svarskuvert för att sedan posta dessa. Till en början visade sig bara ett fåtal enkäter komma in, vilket gjorde att Ulricehamns Tidning erbjöd sig att publicera en liten intervju om mitt projekt vilket skulle fungera som en påminnelse. Idén visade sig vara lönsam då de flesta enkäter kom in några dagar efter. Men för att öka svarsfrekvensen till högsta möjliga valde jag också att skicka ut påminnelser tillsammans med nya enkäter efter att sista svarsdatum på det första utskicket hade passerat.

Under väntan på att enkäterna skulle komma in strukturerade jag uppsatsen och påbörjade de delar jag kunde såsom inledning, syfte, teori och metod, genom att bygga på mitt ursprungliga PM. Utefter undersökningens frågeställningar utformade jag sedan rubriker som skulle ligga till grund för resultatdelen.

För att bearbeta enkäterna använde jag mig av datorverktyget SPSS Statistics, där jag, efter att ha utformat variabler och variabelvärden stansade in enkäterna allteftersom de kom in. När alla analysenheter var införda i systemet tog jag fram resultatet genom SPSS egna tabeller och prövade olika samband. Ett visst urval av dessa, som gav relevant och intressant information presenterade jag sedan i diagram och tabeller och textmässigt i själva uppsatsen. Detta utvecklade jag också med analyser och till sist slutsatser. Sist av allt skrev jag en Executive Summary vilket skulle vara ett sammanfattande resultat av undersökningen, till nytta för Ulricehamns Tidning.

3.3. Urval

Eftersom uppdragsgivaren har stått för kostnaderna för undersökningen har Ulricehamns Tidning haft stort inflytande vid val av antalet respondenter. Totalt har man 8159 prenumeranter, Ulricehamns Tidning hade en önskan om att få in 100 svar. Då svarsfrekvensen i regel är 60-65 procent på den här typen av undersökningar (Esaiasson m.fl. 2007), säkrade vi och skickade ut 200 enkäter. Dock saknades 23 enkäter vid första utskicket, och nya enkäter skickades ut till de som inte svarat.

Som grund för urvalet fick jag ta del av Ulricehamns Tidnings prenumerantregister, vilket motsvarar den population jag syftade att undersöka. För att få bästa möjliga svarsfrekvens och för att jag var intresserad av prenumeranthushåll sorterade jag bort alla företag i registret. För att få en så god representativitet som möjligt med hänsyn till dessa vid urvalet. Tyvärr kunde endast namn och adress utläsas av registret som var skrivet i datorprogrammet Excel. Av namnen att döma kunde man med andra ord utläsa kön, vilket hade varit bra för att väga in denna variabel. Då detta skulle ta ofantligt mycket tid valdes dock alternativet bort. Däremot kunde adress enkelt sorteras genom prenumeranternas postnummer vilket gjorde att jag delade upp populationen i två olika grupper, en som innehöll boende i Ulricehamns tätort och en som bestod av prenumeranter boende på annan ort. Det var dessa olika grupper av populationen som låg till grund för mitt urval som därmed var av stratifierat slag. Genom att dra analysenheterna ur de två olika grupperna säkerställde jag representativiteten med hänsyn till boende *i*, respektive *utanför* Ulricehamns tätort.

För att välja analysenheter ur dessa båda grupper genomförde jag ett slumpmässigt urval eftersom det också ger de bästa förutsättningarna för att generalisera resultaten. Den enklaste vägen för att genomföra detta vara att tillämpa ett systematiskt urval. Jag delade därmed respektive population (urvalsgrupp) med den tilltänkta urvalsstorleken. I de båda grupperna skulle jag ta var 39:e person i registret för att få fram det antalet respondenter vi hade bestämt, alltså 200 stycken. Innan urvalet genomfördes sorterade jag registret utefter prenumeranternas kundnummer. Detta för att säkerställa att det inte förekom någon periodicitet i registret som hade kunnat påverka representativiteten.

3.4 Utformning av enkät

Enkäten (Se bilaga) som skickades ut till respondenterna innehöll tre viktiga delar. På första sidan kunde man läsa ett så kallat missivbrev, vilket formulerades på ett sätt som på bästa möjliga sätt skulle få personen i fråga att vilja svara. Andra delen innehöll standardiserade frågor med alternativ om Ulricehamns Tidning och dess innehåll och avslutades med en öppen fråga där övriga synpunkter om tidningen kunde lämnas. Den tredje och sista delen syftade till att ställa bakgrundsfrågor om respondenten vilka kunde tänkas förklara hur personen i fråga svarade på de olika frågorna.

Den största fördelen med den här undersökningen har varit att jag kunnat tillgodogöra mig mycket material från liknande studier, däribland enkätformulär, från SOM-institutet. Flera av de frågor SOM-institutet ställer i sina undersökningar har jag sett relevanta och applicerbara på min studie. Genom att låna frågor rätt av kunde jag i högre grad försäkra mig om att frågorna skulle förstås, eftersom de testat dessa sedan 1986. Ytterligare en motivering var att jag kunde tillämpa en direkt jämförelse på min undersökning med resultaten i de rikstäckande undersökningarna för att se huruvida dessa stämde överens. Ifall jag såg vissa tendenser i min undersökning, kunde dessa testas och eventuellt bekräftas av den rikstäckande för att styrka mina slutsatser.

Samtidigt gjorde jag vissa justeringar och tillägg i frågorna med svarsalternativ för att nischas undersökningen i enlighet med mitt syfte och frågeställningar. Det jag gjorde för att hitta rimliga svarsalternativ till dessa frågor var att leta i tidigare forskning kring ämnet där jag hittade belägg för de svarsalternativ jag sedan utformade. Vissa av frågorna var saker som Ulricehamns Tidning specifikt ville ha reda på, som exempelvis syftade till att ta reda på om deras ledord stämde överens med tidningen enligt prenumeranternas uppfattning.

De första kontrollerna enkäten gick igenom var handledare och uppdragsgivare som båda kom med invändningar. När dessa var nöjda testades enkäten på en pilotgrupp om åtta personer av blandade åldrar, utbildning och kön. Frågor som uppstod kring formuleringar, stavfel och olika uppfattningar om frågor justerade jag till viss del.

3.5 Variabler

I den sista delen i enkäten, bakgrundsfrågor, hittas de variabler jag ville använda för att förklara mina resultat. Detta är frågor som i förhållande till respondenternas svar i den andra frågedelen består av oberoende variabler, det vill säga att det är de som ska försöka förklara fenomenet jag syftade att undersöka.

Eftersom samhörigheten och den sociala integrationen visat sig ha högt samband med läsningen av lokaltidningen (Johansson, 1998, Skogebo Winsvold, 2011) har indikatorer på dessa varit centrala i undersökningen. Samhörigheten man känner med ortsbefolkningen, hur länge man bott på orten samt ålder är indikatorer på dessa. När det gäller vad människor väljer att ta del av i dagstidningen har tidigare forskning visat att kön, ålder och utbildning haft stor påverkan. Vidare spelar också personen i frågas intressen roll, vilket jag valt att undersöka utefter vilka organisationer och föreningar man är medlem i. Även om denna indikatorn kan vara svårare att mäta och dra samband utefter valde jag att ta med den, då vissa föreningar kunde tänkas ha större samband med läsning än andra, exempelvis sport, som har ett stort utrymme i tidningen gentemot medlemmar i idrottsföreningar.

Då Ulricehamns Tidning önskade att få en prognos om hur efterfrågan på prenumeration såg ut i framtiden försökte jag också hitta variabler som förklarade detta. Tidigare forskning har visat att resursstarka grupper med stabila vanor har en högre benägenhet att prenumerera på dagstidning, exempelvis pensionärer gentemot studenter. De som växt upp med en morgontidning i hemmet har också visat sig ha en prenumeration senare i livet.

3.6 Validitet och reliabilitet

Validiteten, det vill säga att man faktiskt mäter det man avser att mäta är något jag prioriterat högt i undersökningen. Operationalisering av enkäten är det jag framförallt lagt mycket tid på. För det första sökte jag upp redan använda enkätfrågor i SOM-institutets material vilket var till en fördel av flera anledningar. Det bästa av allt var att jag kunde jämföra resultaten i den nationella undersökningen, i det här fallet med den lokala undersökningen i Ulricehamn. Då mitt urval var förhållandevis litet och i alla lägen inte representativt har jag ändå kunnat styrka mina slutsatser genom att hitta samma tendenser i den rikstäckande undersökningen, alternativt kunna ifrågasätta om andra resultat framkommit. Den andra anledningen till att jag valde redan använda frågor vara att jag i hög grad kunde försäkra mig om att frågorna blev förstådda på "rätt" sätt. SOM-institutet har trots allt testat och utvecklat dessa frågor sedan mitten av 80-talet.

För att ytterligare vara säker på att respondenterna skulle förstå och svara på frågorna på det sätt jag hade tänkt testade jag enkäterna på en pilotgrupp. Denna bestod av åtta personer med olika åldrar, utbildning och kön, vilka var några av de grundläggande variablerna jag hade i åtanke med studien. Efter denna test fick jag förslag för att göra enkäten ännu bättre.

Något som kan diskuteras kring enkäten är att kategorisering, framförallt av olika ämnesområden kan tolkas olika av respondenterna, vilket också SOM-institutet är medveten om i sina undersökningar. Det kan till exempel vara svårt för människor i allmänhet att skilja på "familjenyheter" och "familjeannonser (födsel-, dödsannonser)". Man vet helt enkelt inte vilka rubriker som hör till vilket ämne. Vissa kategorier kan också vara mångfacetterade vilket kan ge en felaktig bild. Jag valde exempelvis att slå ihop nöje och kultur, vilket jag till viss del ångrar idag. En respondent påpekade att dessa ämnen har en viss skillnad, vilket även jag kan instämma i.

En specifik fråga som jag upptäckt att jag hade behövt förtydliga eller formulera om var huruvida man kände en tillhörighet med de som bor i Ulricehamn respektive de som bor i den del av Ulricehamns kommun man kommer ifrån. Så här i efterhand har jag förstått att denna fråga var formulerad utifall man bodde utanför Ulricehamns stad. En del respondenter som bodde på landsbygden svarade heller inte vilken samhörighet de kände med ulricehamnarna. Detta ledde alltså till få antal svarande vilket påverkar generaliseringsaspekten kring denna, trots allt viktiga variabel. Fler detaljer kring validiteten för enskilda frågor diskuteras under resultatdelen i uppsatsen.

Det är inte enbart generaliseringsaspekten vid enskilda frågor som kan diskuteras utan också sett på undersökningen som helhet. Eftersom resurserna var begränsade fick jag hålla mig till ett urval av 200 respondenter vilket resulterade i 125 antal svarande. Eftersom urvalsramen ligger på strax under 7000 kan detta urval snarare ses som ett stickprov från populationen. Men som sagt har jag kunnat styrka vissa slutsatser genom rikstäckande undersökningar som visar samma tendenser. Något som varit till stor hjälp. Även om urvalet kanske inte kan ses som representativt i förhållande till populationens storlek har jag genom att göra ett slumpmässigt urval ökat förutsättningarna för bästa möjliga generalisering.

En brist i min undersökning, som jag redan var medveten om innan den påbörjades var att det saknas variation med hänseende på variabeln ålder. I regel är personerna i hushållet som står som prenumeranter vuxna människor, även om det kanske finns yngre i familjen som också läser tidningen. Jag försökte uppmuntra andra att svara än personen i fråga som stod på prenumerationen genom att uppmana en valfri person i hushållet att svara på frågorna, dock utan resultat. Då de yngsta, som är förhållandevis få är mellan 30 och 40 år det svårt att dra några slutsatser om den yngre generationens uppfattning av tidningen och hur dessa ställer sig till en framtida prenumeration.

3.7 Anonymitet?

Jag ville garantera respondenterna största möjliga anonymitet, dels för att öka svarsfrekvensen men också för att jag själv inte var intresserad av att veta vem som svarade vad. För att kunna pricka av svaren och på så sätt veta vilka jag skulle skicka ut påminnelser till var jag dock tvungen att numrera enkäterna vilket gjordes på sista sidan av enkäten. Här var jag också tydlig med att berätta vad numreringen tjänade till. Även om jag har kunnat spåra vilken adress som hör till respektive nummer och enkät har detta inte legat i mitt intresse och därför inget jag gjort. Även om jag vet vilka respondenter som svarat och motsvarande inte gjort det kan jag garantera respondenterna att själva svaren avlästs anonymt.

4. Resultat och analys

För att du som läsare ska veta vad resultatet grundar sig på introducerar jag detta kapitel med att ge en kort beskrivning om respondenterna utefter bakgrundsfaktorer, vem är den ”typiske” prenumeranten? Vidare är kapitlet uppdelat i tre huvuddelar, med tillhörande underrubriker som är baserade på respektive frågeställning.

4.1. Den ”typiske” prenumeranten

Totalt svarade 125 personer på enkäten. Sett ur könsvariabeln var jag redan vid enkätutskicket medveten om att det skulle bli fler män som fick enkäten vilket förklaras av att det är de som varit registrerade som prenumeranter. Dock har resultatet gett svar från 40 procent kvinnor och 60 procent män vilket gjort att båda könen representeras ungefär lika mycket, vilket var önskvärt från uppdragsgivarens sida. Vidare är fördelningen stratifierad när det gäller stad och landsbygd med förhållandet i verkligheten, då det visar sig att 42 procent bor i staden och resterande på landsbygden, respektive övriga Sverige. Den stratifiering jag gjorde från start har med avseende på denna variabel bidragit till god representativitet.

Äldre, lågutbildade

Få förundrat, både enligt tidigare forskning och Ulricehamns Tidnings egen uppfattning hör den större delen av prenumeranter till de äldre åldersgrupperna. Åldersgruppen 65- 85 är den som får störst representation i resultatet vilket förklarar respondenternas medelålder på 64 år.

Utbildningsmässigt är de flesta lågutbildade, 73 procent, det vill säga ”ej fullgjort grundskola”, ”grundskola” eller ”gymnasium/folkhögskola”. Detta kan förklaras med respondenternas höga ålder, då vidareutbildning inte var lika vanligt när de var unga.

Läsning av lokaltidningen

Det som karakteriserar prenumeranten är också att man också haft Ulricehamns Tidning i det hem där man växte upp. I snitt lägger man 26 minuter på tidningsläsningen. Största andelen av de över 65 år lägger dock mer än 30 minuter medan de under 65 år lägger mindre än 30 minuter på läsningen, vilket enligt tidigare forskning kan förklaras av att pensionärer ägnar mer tid åt tidningsläsningen.

Känner gemenskap med ulricehamnarna

De flesta har också bott i Ulricehamns eller Tranemos kommun hela livet alternativt varit borta under längre eller kortare perioder. Med mig i studien ville jag ha med mig att ”All societies are not communities” (Frankenberg refererad av Blehr). Det vill säga inte förutse att det råder en samhörighet mellan ulricehamnarna. Studien visar dock att det majoritetsmässigt råder en gemenskap mellan ulricehamnarna där 72 procent känner stor eller ganska stor samhörighet med människor bosatta i Ulricehamn. När det gäller samhörighetskänslan med boende i den del av kommunen prenumeranterna bor/ kommer ifrån slår siffran ännu högre, då 83 procent menar att man känner mycket stor eller ganska stor samhörighet med dessa. Med detta resultat kan man säga att det råder en gemenskap mellan ulricehamnarna. Frågan är då huruvida Ulricehamns Tidning blir bärare av den? Detta och andra aspekter ska jag behandla i följande avsnitt.

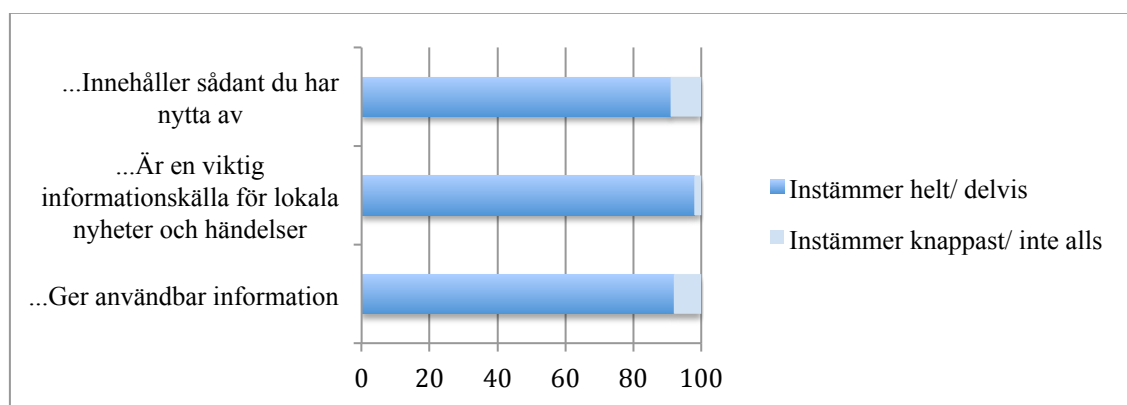

4.2 Prenumeranternas uppfattning av Ulricehamns Tidning

Denna fråga syftar kring att ta reda på uppfattningen om tidningen, dels utifrån dess roll som en tredje statsmakt, det faktum att det är en lokaltidning, och vilken betydelse den får som bärare av den lokala identiteten. Genom denna fråga ska även kvalitetsmässiga aspekter behandlas och sist men inte minst huruvida tidningen utstrålar de ledord som tidningen själva satt upp. Vi börjar med att titta närmre på Ulricehamns Tidning fyller de funktioner en lokaltidning kan tänkas ha. I avsnittet *lokaltidningen vs. medias roll* (Mjälgård, 2012:9) diskuteras dessa, vilka jag genom enkäten försökt besvara.

4.2.1 En informationskälla

FIGUR 4.2 A Anser du att Ulricehamns Tidning fyller följande funktioner/ att följande omdömen stämmer? (Procent)

Kommentar: De olika påståendena ingick i två olika frågor, vilka båda hade samma typ av svarsalternativ; Instämmer helt, delvis, knappast inte alls eller ingen åsikt. Resultatet ovan består av de som "Instämmer helt" och "Instämmer delvis" Antalet svar i respektive fråga: 115 (Innehåller sådant du har nytta av), 120 (Är en viktig informationskälla för lokala nyheter och händelser), 120 (Ger användbar information)

"En viktig informationskälla" kan givetvis definieras på olika sätt. Men att ge information som är "viktig", "användbar" och "till nytta" anser jag överensstämmer med en av lokaltidningens funktioner. Då Ulricehamns Tidning har uteslutande lokalt innehåll är det också den information man får del av.

Siffrorna talar för att det är uteslutande denna typ av funktion och omdömen som stämmer bäst in med prenumeranternas uppfattning av tidningen. Det är också denna funktion som väger tyngst när det gäller varför man prenumererar på tidningen. 90 Procent menar att man "prenumererar för information om nyheter och händelser på orten".

Redan här vill jag dock påpeka att svarsfrekvensen kan påverkas av att detta är de funktioner som är konkretast och "lättast att ta på". Följande funktioner jag kommer gå igenom kan kännas mer abstrakta och svåra att sätta fingret på. Information och nyheter är något du kan se direkt i tidningen

medan kommande resonemang, om huruvida prenumeranterna ser tidningen som något som för samman ulricehamnarna, en ytterst subjektiv fråga. Eftersom det i högre grad handlar om ens egen personliga åsikt och inte fakta- något som kan bevisas genom tidningens innehåll kan det vara svårare för prenumeranterna att ta ställning.

4.2.2 Mediala bärare av den lokala identiteten

Hur upplever då prenumeranterna Ulricehamns Tidning som en sammanhållande mekanism för lokalsamhället? Tittar vi på anledningen till varför man väljer att prenumerera ligger påståendet ”för att känna mig delaktig i det lokala samhällslivet” på tredje plats av anledningarna, nämligen på 44 procent. I SOM institutets nationella undersökning (2008) ställs ett snarlikt påstående, att man prenumererar ”för att känna delaktighet med andra”, vilket också här resulterar i 44 procent. Ett annat påstående, ”Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna” instämmer 55 procent helt eller delvis i.

Som nämnt i utgångspunkterna har det visat sig att den sociala integrationen spelat stor roll när det handlar om hur man förhåller sig till sin lokaltidning (Johansson, 1998). Social integration i form av ålder har enligt undersökningen ingen betydelse i de olika påståendena. Däremot visar påståendet, ”för att läsa om människor jag känner” ett större instämmande i de äldre ålderskategorierna, enligt tabellen nedan. Att svarsfrekvensen är låg på denna fråga (58) beror på att endast dessa prenumeranter valde detta alternativ i frågan; ”näm 3 anledningar till varför du prenumererar på Ulricehamns Tidning?”.

FIGUR 4.2. B Andel Prenumeranter som ”prenumererar för att läsa om människor jag känner” (Procent)

Åldersgrupp	30-49	50-64	65-80	81-95
Andel som prenumererar för att ”läsa om människor jag känner”	30	47	51	68

Kommentar: Resultatet i tabellen baseras på de som i frågan ”näm 3 anledningar till varför du prenumererar på Ulricehamns Tidning ” valt alternativet ”för att läsa om människor jag känner”, uppdelat i fyra ålderskategorier. Den andel inom respektive ålderskategori som hittas i tabellen är därmed de som kryssat i alternativet. Antal svar: 58

Om vi, enligt utgångspunkterna antar att det är mer intressant att läsa om människor man känner kan det vara högre sannolikhet att äldre personer hittar fler personer i tidningen man känner, som man kanske har någon anknytning till, gammal skolkamrats barnbarn, någon tidigare granne etc. I samma fråga visar det sig också att de som är inflyttade sedan mindre än 10 år tillbaka samt de som är uppvuxna och har återvänt efter långvarigt boende på annan ort i mindre utsträckning prenumererar för att läsa om människor man känner jämförelsevis med de som bott i Ulricehamns kommun. Enligt Anderson refererad av Blehr (1994) prenumererar man på lokaltidningen för att läsa om *sina* människor och företeelser. Båda bakgrundsvariablernas påverkan kan förklaras med att man inte har lika god kännedom om människorna i samhället, därav är nyheten inte intressant. När

det gäller åldersvariabeln kan man också tänka sig att det är högre sannolikhet att äldre, företrädevis pensionärer har mer tid över.

Enligt utgångspunkterna har den sociala integrationen starkt samband med läsning av lokaltidningen. Sambanden ses ur två olika perspektiv vilka jag i den här studie ämnar att undersöka. Först och främst, kan tidningsläsningen påverka, det vill säga förstärka integrationen i samhället? 55 procent ansåg att Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna. Detta skulle kunna tolkas som att det de flesta tycker att det är tidningen som förstärker känslan av att vara ulricehamnare. Men frågan är ifall detta svarar på ifall tidningen gör oss mer socialt interagerad? Socialt interagerad får i detta avseende vara huruvida man känner gemenskap med ulricehamnarna, detta prövas sedan mot i vilken utsträckning man läser tidningen.

Figur 4.2.C Mer tidningsläsning innebär inte högre samhörighet (Procent)

	0-9 minuter	10-29 minuter	30-49 minuter	Mer än 50 minuter	
Mycket/ ganska stor samhörighet ulricehamnarna	6	56	30	8	100 procent Antal: 78
Del man bor/kommer från i kommunen	6	58	29	6	100 procent Antal: 79

Inte särskilt/ingen samhörighet ulricehamnarna	0	53	36	11	100 procent Antal: 28
Del man bor/kommer från i kommunen	0	63	31	6	100 procent Antal: 16

Kommentar: Tabellen baseras på de personer som svarat i frågan "I vilken utsträckning känner du samhörighet med följande människor" vilka sedan delats upp i olika kategorier med avseende på tid man lägger ner på tidningsläsningen. Se tabell för antal svar.

Tabellen visar, utefter de indikatorer jag valt, att tidningsläsningen inte påverkar den sociala integrationen. De flesta, oavsett samhörighetskänsla läser tidningen mellan 10 och 49 minuter. Större andel som känner mycket eller ganska stor samhörighet läser tidningen mellan 0-9 än de som inte känner samhörighet, vilket enligt teorin bör vara det motsatta. Dock bör hänsyn tas till ett relativt litet antal respondenter då frågan huruvida man känner gemenskap med ulricehamnarna var något som missförstods (Mjälgård 2012:16).

Vidare till den andra utgångspunkten; kan den sociala integrationen påverka hur vi tar del av lokaltidningen? Utgår vi från ovanstående indikatorer fast motsatt orsaksföljd, det vill säga att känslan av samhörighet påverkar hur mycket man läser tidningen får vi inte heller här något samband. Ett annat mycket starkt samband kan dock påvisas som styrker den här teorin.

Undersökningen visar nämligen att ju högre samhörighet man känner med ortsborna, vilket jag indikerar som social integration, i desto högre utsträckning ser man Ulricehamns Tidning som en sammanhållande mekanism.

FIGUR 4.2. D Högre samhörighetskänsla påverkar uppfattningen av Ulricehamns Tidning (Procent)

	Känner mycket eller ganska stor samhörighet med dem som bor i Ulricehamn
Instämmer helt/delvis i att Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna	81
Instämmer knappast/ inte alls i att Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna	19
Totalt	100 Procent Antal: 68

Kommentar: Resultatet baserar sig på de personer som anser att de känner mycket eller ganska stor samhörighet med de som bor i Ulricehamn och hur de sedermera ställer sig i påståendet ifall Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna. Antal svar: 68

FIGUR 4.2. E Högre samhörighetskänsla påverkar uppfattningen av Ulricehamns Tidning (Procent)

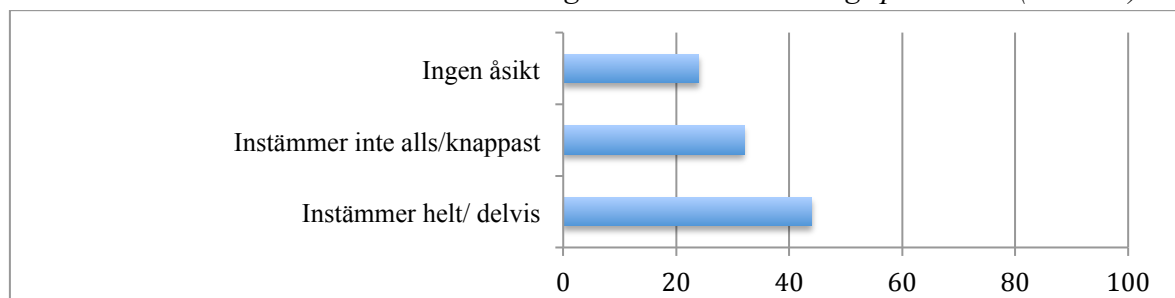
	Känner mycket eller ganska stor samhörighet med dem som bor i den del av Ulricehamns kommun där du bor/kommer ifrån
Instämmer helt/delvis i att Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna	78
Instämmer knappast/ inte alls i att Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna	22
Totalt	100 Procent Antal: 67

Kommentar: Resultatet baserar sig på de personer som anser att de känner mycket eller ganska stor samhörighet med de som bor den del av Ulricehamns kommun man bor/kommer ifrån och hur de sedermera ställer sig i påståendet ifall Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna. Antal svarande: 67

4.2.3 Oberoende granskare och plattform för socialt och politiskt åsiktsbyte

Enligt pressutredningen 1994 tillskrivs medierna uppgifter som att ”granska” och att förse medborgarna med information som var och en självständigt ska kunna ta ställning till. Därför är det viktigt att tidningen ska kunna vara opartisk.

FIGUR 4.2. F Prenumeranternas åsikt kring Ulricehamns Tidnings partiskhet (Procent)

Kommentar: Frågan ingick i ett av fem olika ställningstagande, varav detta löd "Anser du att Ulricehamns Tidning är partisk?" Antal svar: 110

Enligt ovanstående diagram menar den största andelen, 44 procent, att Ulricehamns Tidning är partisk i mer eller mindre utsträckning. Detta framkommer också i följande kommentar:

"Tidningen driver energiskt vissa ståndpunkter i ledare och krönikor, t.ex. hur politiken ska utformas. Ganska ofta får jag intrycket av att även nyhetsmaterial prioriteras och vinklas för att passa deras ståndpunkter. Sånt som motsäger tidningens blir på sin höjd en notis och reportage vinklas kraftigt."

Samtidigt är det intressant att se hur prenumeranterna resonerar kring förtroendet för Ulricehamns Tidning. Hela 91 procent instämmer helt eller delvis i att tidningen är trovärdig. Annars hade man kanske kunnat tänka sig att partiskheten i längden skulle påverka trovärdigheten, men enligt undersökningen är detta inte fallet. Med tanke på dagspressens traditionellt starka ställning som nyhetsförmedlare tror jag samtidigt att den i förhållande till andra medier kan ha svårare för att tappa trovärdighet. Det som står i den tryckta papperstidningen kan nog enligt allmänheten uppfattas som tillförlitligare än exempelvis, kvällstidningarna, eller webbsidor rent allmänt.

Förutom att vara oberoende ska också medierna ha förmågan att kritiskt kunna granska. Enligt undersökningen i helhet instämmer 75 procent helt eller delvis i påståendet att tidningen fyller en granskande roll gentemot samhälleliga aktörer. Dock är detta ett ämne som kommer upp när respondenterna får reflektera i den öppna frågan:

"Grävande" journalistik saknas nästan helt. Räddhåget uppträdande med politiker. Alla känner alla syndromet= småstad"

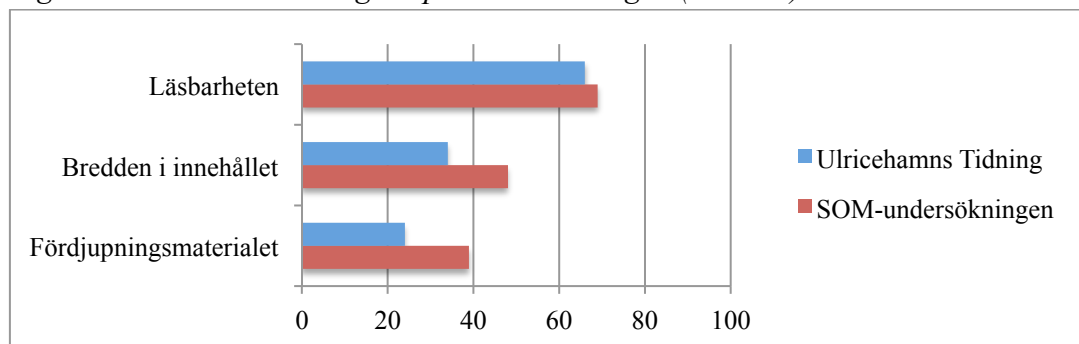
Enligt Johannsson (1998) finns en tendens till att lokaltidningen inte har förmågan att granska det lilla lokalsamhället. Med tanke på att lokaltidningen är ett medium som strävar efter att vara "nära sina läsare" uppstår helt enkelt en konflikt mellan detta syfte och att vara en oberoende samhällsgranskare. Men med tanke på den generella uppfattningen hos prenumeranterna verkar detta inte vara något man upplever som ett problem. Kanske är det helt enkelt så att man varken efterfrågar eller kräver mer av sin lokala morgontidning? En av respondenterna svarar i den öppna frågan:

"Jag tycker tidningen uppfyller de krav man ställer på en lokaltidning."

4.2.4 Kvalitetsmässiga aspekter

Huruvida Ulricehamns Tidning uppfyller en lokaltidnings funktion för prenumeranterna är en aspekt att undersöka. En annan är att se huruvida den uppfyller kvalitetsmässiga krav. I detta avseende har jag valt att jämföra denna lokala undersökning med den nationella SOM-undersökningen (2010).

Figur 4.2 G Kvalitetsmässiga aspekter av tidningen (Procent)

Kommentar: I den nationella SOM-undersökningen (2010) löd frågan: "Hur nöjd är du med följande i din betalda dagstidning?". I den lokala undersökningen: "Hur nöjd är du med följande i Ulricehamns Tidning?". Respondenterna fick gradera nöjdheten på en skala 1 till 5, från "inte alls nöjd" till "mycket nöjd". Ovanstående diagram baseras på dem som gett betyget 4-5, det vill säga högt betyg. Antal svar: Läsbarheten, 116 (Ulricehamns Tidning), 1281 (SOM-undersökningen). Bredden i innehållet, 113 (Ulricehamns Tidning) 1274 (SOM-undersökningen). Fördjupningsmaterialet, 112 (Ulricehamns Tidning) 1276 (SOM-undersökningen).

"Läsbarheten", "bredden i innehållet" och "fördjupningsmaterialet" kan betraktas som relativt tolkningsbara påståenden för respondenten. Osäkerhet om påståendenas innebörd kan därför vara en anledning till att många svarar mittenalternativet, en 3:a på skala 1-5.

Ovanstående diagram visar dock svaren som gett högre betyg, 4 och 5 i respektive kategori. Både "bredden i innehållet" och "fördjupningsmaterialet" får lägre betyg jämfört med den rikstäckande undersökningen. Som nämnt tidigare kan tolkningsbarheten i kategorierna påverka resultatet men med tanke på att marginalerna i den lokala jämfört med den rikstäckande undersökningen skiljer sig en del kan det vara värt att reflektera över kvalitén i dessa avseenden. I nästa kapitel kommer jag diskutera vidare vad prenumeranterna anser och föreslår för förändringar mer specifikt om innehållet när det gäller fördjupningsmaterialet och bredden i innehållet.

Läsbarheten skulle kunna tolkas som alltifrån hur innehållet är ordnat, formatet på tidningen samt hur texterna är formulerade. Kanske är det också denna faktor som är lättast att förstå vad som menas, då flertalet gett detta höga betyg. Då resultatet i den lokala undersökningen blir likvärdigt med den nationella undersökningen vill jag hävda att Ulricehamns Tidning håller standarden. Bland kommentarerna i den öppna frågan framkommer dock vissa klagomål kring felstavningar:

”Det är ganska ofta stavfel, bli gärna bättre på korrekturläsningen innan tryckning”

Eller som en annan uttrycker det, med en egen felstavning, anmärkningsvärt nog:

”Att jorlisterna borde gå en eller flera kurser för att lära sig stava”

Att ha korrekta stavningar kan betraktas som något självklart. Ovanstående citat tyder på att felstavningar kan vara störande moment, något som leder till upprördhet. Samtidigt kan man tänka sig att det är lättare för prenumeranterna att ta ställning till huruvida tidningens journalister stavar rätt eller huruvida Ulricehamns Tidning är partiska. vilket var en fråga flertalet inte ville ta ställning till.

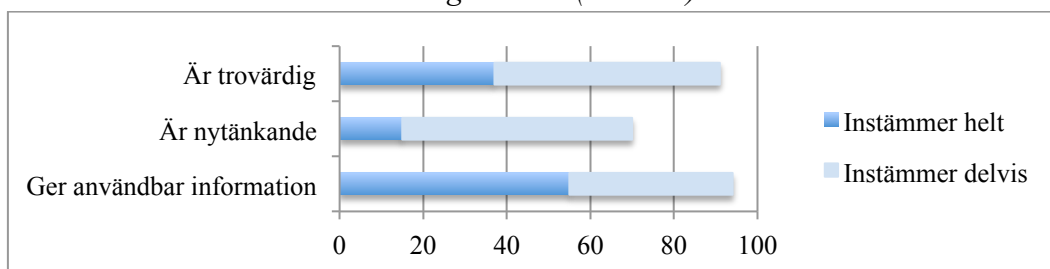
”Tycker att bildmaterialet överlag har fått alldeles för stort utrymme på bekostnad av tankar, åsikter, intervjuer, dikter, existensiella frågor”.

Ovanstående kommentar visar en annan aspekt kring läsbarhet, nämligen hur mycket texter respektive bilder som återges. Med tanke på att materialet blivit ”lättare” i tidningen kan man tänka sig att det också förekommer fler bilder en tidigare då familjenyheter i regel genererar fler bilder än kommunalpolitik. Då en bild i regel tar större utrymme än en text kan man tänka sig att personen i fråga som inte ens är intresserad av artikeln blir närmast irriterad om det visar sig att den ointressanta artikeln dessutom innehåller en stor bild som enligt dennes uppfattning, bara upptar utrymme. Bilder kan vara något som enligt läsaren, uppfattas som utfyllnad.

Ytterligare en kvalitetsmässig aspekt som framkommer i undersökningen är att tidningsdistributionen upplevs som mycket positiv. 86 procent ger tidningen betygen 4-5 på en skala 1-5. Utifrån den aspekt, att en prenumererad dagstidning till stor del handlar om vana och rutiner är det av yttersta vikt att tidningen kommer i brevlådan när den ska. Att inte få hem dagstidningen kan för många innebära en rubbning av de dagliga rutinerna.

4.2.5 Ledord

FIGUR 4.2 H Ulricehamns Tidnings ledord (Procent)

Kommentar: De olika påståendena ingick i samma fråga: ”Anser du att följande påståenden stämmer kring Ulricehamns Tidning?”. Resultatet baseras på de som ”Instämmer helt” och ”Instämmer delvis”. Antalet svar i respektive fråga: ”Trovärdig”, 114. ”Är nytänkande”, Ger användbar information”, 120.

Från Ulricehamns Tidnings sida var det intressant att genom undersökningen se, huruvida prenumeranterna förknippar tidningen med de ledord redaktionen satte upp för ett antal år sedan. Dessa förkortas SANT, vilka står för självklar, användbar, nytänkande och trovärdig. Enligt ovanstående diagram, och tidigare diskussioner anser man att tidningen är användbar i hög utsträckning. Vidare ser man också tidningen som trovärdig, vilket jag tidigare resonerade kring, vilket kan bero på dagspressens starka ställning.

Eftersom pilotstudien resulterade i att vissa av ledorden var abstrakta och svåra att applicera på Ulricehamns Tidning valde jag att korrigera en av dem samt utesluta ett annat. ”Ger användbar information” fick gestalta användbar, och ”självklar” uteslöts helt. Tanken var att jag skulle kunna besvara det ändå sett utifrån hela resultatet genom att ifrågasätta, hur självklar är egentligen Ulricehamns Tidning för prenumeranterna? I efterhand ångrar jag delvis mitt beslut men jag ska ändå med underlaget från hela undersökningen dra slutsatser vidare i analysen och i slutdiskussionen.

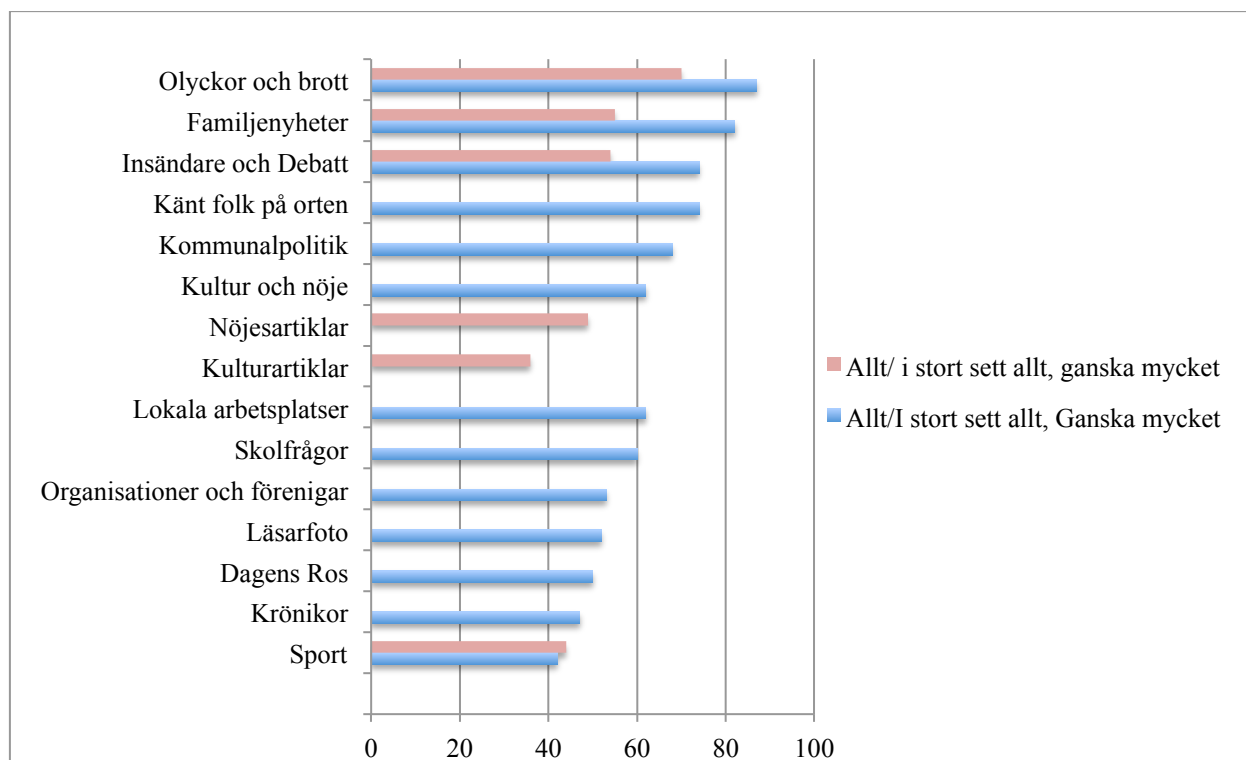

4.3 Uppfattningen om det specifika innehållet i Ulricehamns Tidning

4.3.1 Vad väljer prenumeranterna att ta del av?

Figur 4.3 A

Andel läsare av Ulricehamns Tidnings redaktionsproducerade och användargenererade innehåll (Procent)

Kommentarer: Frågan löd "Hur mycket brukar du normalt läsa av följande typer av innehåll i Ulricehamns Tidning?" Antal svarande i respektive fråga:

Olyckor och Brott 121 (Ulricehamns Tidning) 1359 (SOM-undersökningen, 2006)

Familjenyheter 120 (Ulricehamns Tidning) 1358 (SOM-undersökningen, 2006)

Insändare och debatt 119 (Ulricehamns Tidning) 1350 (SOM-undersökningen, 2006)

Känt folk på orten 122 (Ulricehamns Tidning)

Kommunalpolitik 120 (Ulricehamns Tidning)

Kultur och Nöje, 116 (Ulricehamns Tidning)

Kulturartiklar 1316 (SOM-undersökningen, 2006)

Nöjesartiklar, 1333 (SOM-undersökningen, 2006)

Lokala arbetsplatser, 118 (Ulricehamns Tidning)

Skolfrågor, 119 (Ulricehamns Tidning)

Organisationer och föreningar, 120 (Ulricehamns Tidning)

Läsarfoto, 116 (Ulricehamns Tidning)

Dagens Ros, 119 i hela frågan (Ulricehamns Tidning)

Krönikor 118 (Ulricehamns Tidning)

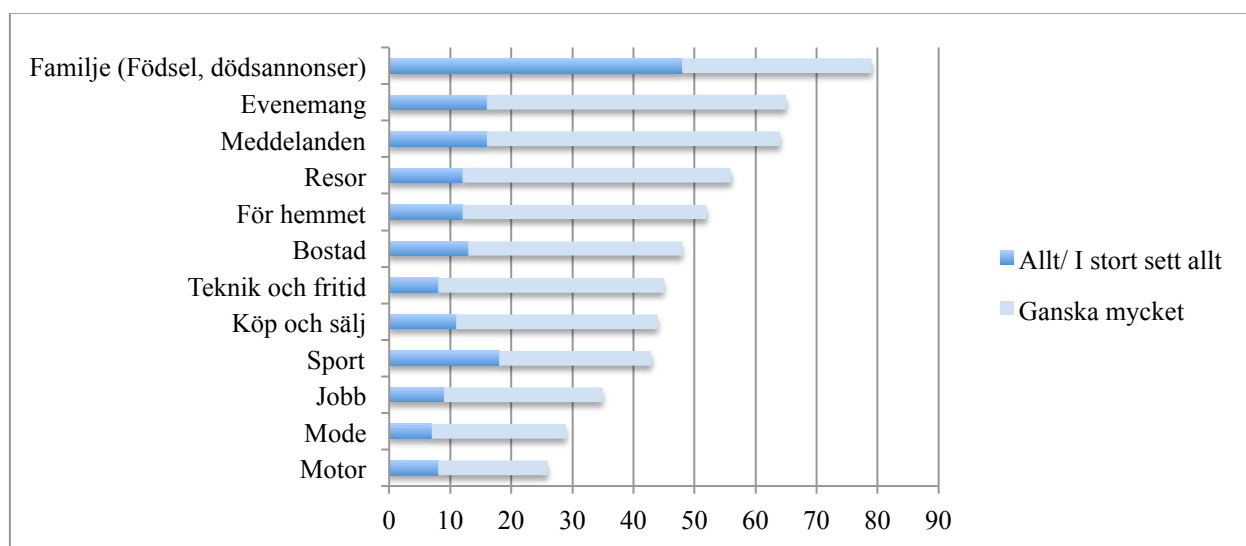
Sport, 121 (Ulricehamns Tidning), (SOM-undersökningen, 2006)

Innan skillnaderna mellan resultaten i de olika undersökningarna diskuteras vill jag göra dig som läsare medveten om att alla kategorierna jag jämför inte har exakt samma formuleringar. Här har det handlat om en avvägning huruvida kategorierna ska anpassas till innehållet i Ulricehamns Tidning och en mer allmän innehållskategorisering. Dock är kategorierna så pass snarlika att jag anser dem jämförbara så länge man förhåller sig till skillnaden.

En slutsats man kan dra genom att överskådligt jämföra de två diagrammen är att lokaltidningen har högre läsfrekvens överlag i alla kategorier jämfört med den nationella SOM-undersökningen. Fyra av kategorierna i den lokala undersökningen har höga procentsatser då de ligger mellan 70 och 90 procent. På nationell nivå hittas den högsta läsfrekvensen på 70 procent. Orsakerna till detta kan vara många. Med tanke på att respondenterna i den lokala undersökningen består av de äldre åldersgrupperna kan orsaken helt enkelt vara att det handlar om pensionärer som har mer tid att läsa, vilket tidigare forskning styrker (Hadenius m.fl.). Då lokaltidningens har en särskiljande profil i sitt innehåll (Andersson, U 2007) kan det vara ytterligare en anledning. Du kan exempelvis läsa om snarlika sport och kulturinslag i exempelvis rikstäckande tidningar som Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Men den lokala debatten om, låt oss säga de nedlagda skolorna som exempel, kan du bara ta del av genom lokaltidningen.

För att ytterligare kunna dra slutsatser om vilket innehåll prenumeranterna läser helst presenterar jag här också resultatet när det gäller olika annonskategorier:

Figur 4.3.B Andel läsare av Ulricehamns Tidnings olika annonskategorier (Procent)

Kommentarer: Frågan löd "Hur mycket brukar du normalt läsa av följande kategorier av annonser i Ulricehamns Tidning?". Antal svarande: 115-124

Enligt figur 4.2.A är det inte helt oväntat att olyckor och brott hamnar på en första plats. Utifrån Weibulls lästrappa (1983) är det just detta som hör till primärläsningen. Tillför vi resultatet i tabell

B i resonemanget ser vi också att evenemang och meddelanden har hög läsfrekvens. Dessa delar kan ses som viktiga för att kunna delta i samhällslivet och tillhör därmed också den primära läsningen.

Familjenyheter, som finns i exakt samma kategori i SOM-institutets undersökning (2006) har betydligt högre läsfrekvens i denna lokala undersökning. Om vi tittar på tabellen nedan skiljer sig också läsningen i denna kategori beroende på kön. Då felmarginalerna i resultatet gör att slumpen spelar en avgörande roll kan man inte dra slutsatser utifrån detta underlag. Dock visar tidigare forskning att skillnader hittas mellan könen (Weibull, 1983), vilket stärker resultatets tillförlitlighet.

FIGUR 4.2.C Andel prenumeranter som tar del av familjeämnen med hänseende på kön (Procent)

	Man	Kvinna
Redaktionellt material Familjenyheter	76	92
Annonser Familje (födelse, dödsannonser)	72	89

Kommentar: Resultatet baseras på de som tar del av "allt/ i stort sett allt" och "ganska mycket" av respektive kategori. Antal: 51 män, 46 kvinnor.

Dock vill jag lyfta fram det faktum att läsfrekvensen av kategorin familjenyheter är större rent generellt, oavsett kön i denna lokala undersökning. En tänkbar förklaring kan vara att det rör sig om ett mindre samhälle där det finns stor möjlighet att man känner, eller åtminstone har någon anknytning till personen i fråga som är med i nyheten. Genom lokaltidningen kan prenumeranterna som bekant läsa om *sina* människor och *sina* företeelser (Anderson, 1983 refererad av Blehr 1994) vilket är något en lokaltidning har förmågan att erbjuda (Andersson, U 2007). Vidare har "känt folk på orten" hög läsfrekvens. Är det kanske så att själva nyheten i sig inte behöver vara så intressant utan att det snarare handlar om att man är bekant med personen i fråga? En av respondenterna skriver följande önskemål:

"Skulle önska fler reportage om personer på landsbygden. Ev. Intervjuer om olika personers livsöden"

Även om "att känna personen i fråga" kan ha ett nyhetsvärde i sig tyder följande kommentarer på att man bör fundera över vilka nyheter som är relevanta.

"Snyftartiklar om personer och familjer tycker jag inte om"

(...) Ta även bort dessa tyckare s.k. kändisar som får frågor om vad de tycker och vad de ska göra i helgen. Det finns forum för sånt på FaceBook där kan de blogga bäst dom vill. Man ska inte behöva betala för att få sån skit med i tidningen."

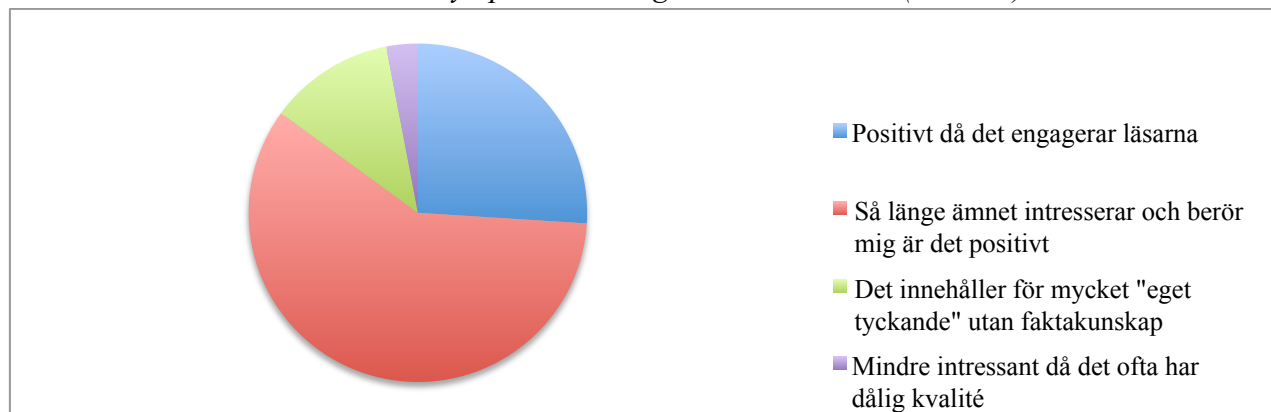
4.3.2 Användargenererat material

Jämfört med den nationella undersökningen är insändare och debatt också ett ämne som läses i hög utsträckning av Ulricehamns Tidnings prenumeranter. Återigen kan det bero på att debatten i lokaltidningen till större del berör prenumeranternas vardag och att detta är en debatt som inte förs någon annanstans än i Ulricehamns Tidning. Att denna del läses så frekvent kan ses som ett tecken på att tidningens roll som åsiktsbytande plattform är ytterst viktig för prenumeranterna. Något som kan tänkas ligga nära insändare är krönikor, med tanke på att det handlar mycket om fria, personliga åsikter. Ulricehamns Tidnings krönikor består av blandade skribenter det vill säga både läsargenererat och redaktionellt material. Figur 4.1.A. visar dock att krönikor inte läses i någon vidare hög utsträckning.

”UT måste sluta med sina krönikor. Fruktansvärt dåliga det saknas verkligen intresse för att få veta om dessa X hemförhållande semesterresor, vilken hand de torkar sig med i baken då de är skadade, deras sjukdomar, om deras barn.”

I enlighet med tidigare resultat är prenumeranterna intresserade av att läsa om personer man känner till, dock inte helt utan läsvärde. När det gäller krönikor kanske det blir för mycket fritt tyckande och tänkande utan relevans. En insändare däremot kan upplevas som mer relevant, kort och koncist som uttrycker en åsikt man vill dela med sig av. En insändare med en politisk eller ”allmän” samhällelig åsikt kan ha ett högre intresse och väcka mer debatt. I motsats till detta blir en krönika helt enkelt ointressant.

FIGUR 4.3.D Prenumeranternas syn på användargenererat material (Procent)

Kommentar: Frågan löd "Vilket påstående stämmer bäst överens med din åsikt om hur du ser på innehåll som är inskickat av läsare, exempelvis insändare, läsarfoto och krönikor?"

Antal svar: 113.

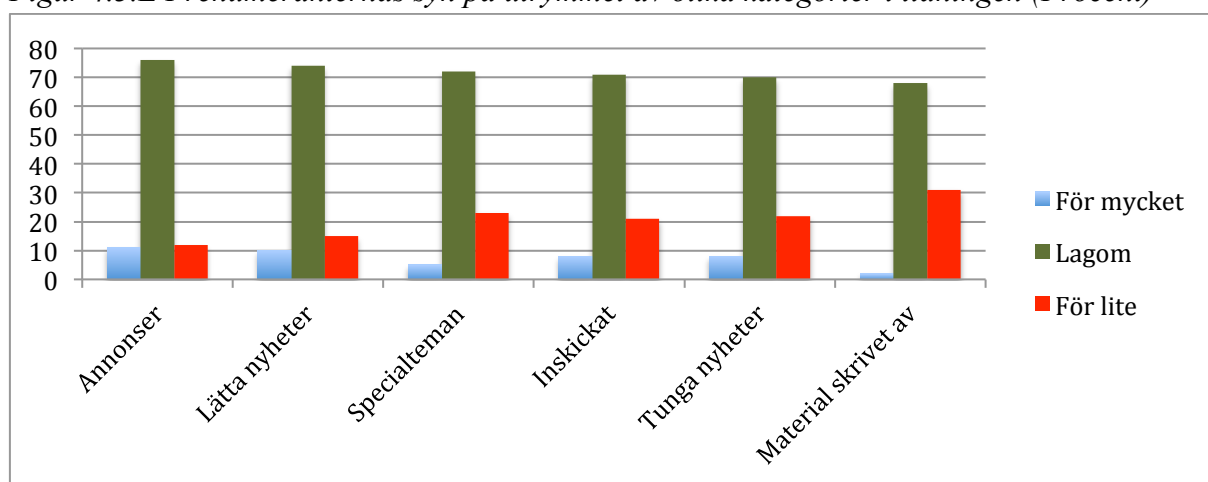
Både insändare och till viss del även krönikor i Ulricehamns Tidning kan kategoriseras som användargenererat material. När det gäller användargenererat material menar prenumeranterna, enligt ovanstående diagram att det viktiga är att ämnet är intressant. Det kan tolkas som att prenumeranterna är medvetna om att materialet är skrivet av icke-professionella vilket gör att man bortser från fakta och språklig kvalitet och fokuserar på det innehållsmässiga.

Läsarfoto, som också hör till kategorin användargenererat läses i förhållandevis låg utsträckning. I de öppna kommentarerna framkommer synpunkter som menar att man önskar se mindre stora läsarfoton. Bildutrymmet överlag är något som togs upp i avsnitt 4.1, där en av respondenterna ansåg att detta blivit för stort i tidningen överlag.

4.3.3 Lagom, mer eller mindre?

Med tanke på att Ulricehamns Tidning förändrats i särskilda kategorier i tidningen det senaste året ville jag ställa frågan vad prenumeranterna ansåg om utrymmet av dessa.

Figur 4.3.E Prenumeranternas syn på utrymmet av olika kategorier i tidningen (Procent)

Kommentarer: Frågan löd "Vad anser du om utrymmet av följande kategorier i Ulricehamns Tidning?" I detta diagram har jag valt att inte ta med de som inte har någon åsikt i frågan för att få ett mer lättöverskådligt resultat. Antal svarande: Annonser 120, Tunga nyheter 119, Specialteman 120, Lätta nyheter 124, Inskickat läsarmaterial 123, Material skrivet av journalisterna på UT 123.

Med tanke på att de flesta, enligt figur 4.3.E anser att utbudet av de olika kategorierna är "lagom", kan man inte säga annat än att prenumeranterna är förhållandevis nöjda med tidningen.

"En bra lokaltidning som på ett jättebra sätt förmedlar lokalnyheter. Det finns en bra balans i tidningen mellan olika saker."

Felmarginalerna spelar stor roll i sammanhanget när det gäller vad man vill se mer respektive mindre av, då dessa kan förändra resultaten som trots allt ligger på en relativt jämn nivå. De kategorier man vill se mest av, enligt diagrammet är dock "material skrivet av journalister på tidningen". Efter det kommer "specialtema", "tunga nyheter" och "inskickat läsarmaterial". Trots att tidigare synpunkter kommit fram om att journalisterna "stavar fel", är partiska och undviker "grävande journalistik" är det ändå de redaktionellt producerade texterna prenumeranterna vill se mer av. Även specialteman visar sig vara något som upplevs som positivt då prenumeranterna vill se mer av detta. En förklaring kan vara att dessa ger har möjlighet till större fördjupning i ett visst

ämne, som prenumeranterna uppenbarligen är intresserade av, jämfört med den lilla fördjupningstidningen ger.

Ulricehamns Tidning har gått mot ett ”lättare innehåll”, Något som enligt Johansson (1998) och Weibull (2008) är något som gäller generellt för dagstidningar i Sverige. Detta kan ses som en större anpassning till publiken där man gärna vill se nyheter som är symboliska, som ”sätter bygden i god dager”. Kan handla om näringsliv, föreningsliv men också familjenyheter. Resultaten mellan de lätta och tunga nyheter skiljer sig en aning, då man gärna hade sett mer av det sistnämnda, vilket en av respondenterna uttrycker:

”Lite tuffare nyhetsbevakning vad gäller kommunala beslut och tänkta framtida utvecklingsförslag i kommunen.”

Eftersom lokaltidningen trots allt är en viktig och i princip den enda informationskällan för upplysningar om samhällslivet på orten kan detta vara viktigt. Men kanske ligger problemet i det faktum att lokaltidningen ligger nära läsarna och därför har svårt att vara en oberoende granskare på den lilla orten (Johansson, 1998). Vad man kan se i undersökningen är att högutbildade i högre utsträckning både tar del av detta innehåll samt vill ha mer av det. Dock spelar felmarginalen även stor roll i detta sammanhang, då slumpen kan ha varit avgörande. Men då resultatet i denna undersökning kan styrkas av tidigare forskning är det ändå värt att lyfta fram.

Figur 4.3.F Andel som läser allt/i stort sett allt eller ganska mycket av kommunalpolitik (Procent)

Lågutbildade	Högutbildade
53	73

Frågan löd ”Hur mycket brukar du normalt sett ta del av följande kategorier i Ulricehamns Tidning?” I det här fallet kommunalnyheter. Resultatet är baserat på två sammanslagna svarsalternativ; ”Allt/I stort sett allt” respektive ”ganska mycket”. Antal svar: 47 lågutbildade, 24 högutbildade.

Figur 4.3. G Hur respektive utbildningskategori ställer sig till utrymmet av ”tunga nyheter” i Ulricehamns Tidning (Procent)

	Lågutbildade	Högutbildade
För mycket	10	6
Lagom	72	66
För lite	18	28

Kommentar: Frågan löd ”Vad anser du om utrymmet utav ”tunga nyheter” i Ulricehamns Tidning?”. ”Svarsalternativen ”Alldeles för mycket” har slagits ihop med ”något för mycket” och ”något för lite” har också slagits ihop med ”alldeles för lite”. Svarsalternativet ”lagom” har fått stå kvar medan de som inte svarat, alternativt haft ”Ingen åsikt” inte tagits med i uträkningen. Antal svar: 72 lågutbildade, 32 högutbildade.

Läsning av kommunalnyheter har enligt tidigare forskning också haft samband med den sociala integrationen (Johansson, 1998). Enligt nedanstående tabell har social integrationen i form av ålder påverka på läsningen i denna kategori. Viktigt att notera är dock att endast 27 personer är under 49 år, vilket vi måste förhålla oss till.

Figur 4.3 H Läsning av kommunalnyheter med avseende på ålder (Procent)

	49 år och yngre	50 år och äldre
Tar del av allt/i stort sett allt eller ganska mycket	44	67

Kommentar: Frågan löd "Hur mycket brukar du normalt sett ta del av följande kategorier i Ulricehamns Tidning?" I det här fallet kommunalnyheter. Tabellen baseras på de som tar del av "allt/i stort sett allt" samt "ganska mycket". Antal svar: 49 år och yngre: 27. 50 år och äldre: 89

Tittar vi på resultatet utifrån det faktum att de flesta av Ulricehamns Tidnings prenumeranter, är lågutbildade (73 procent), skulle tidningsutbudet kanske vara bäst anpassat för läsarnas behov genom att fortsätta begränsa det "tyngre innehållet" vilket Ulricehamns Tidning redan gjort. Men tittar vi på ålder visar det sig att de äldre tar del av detta innehåll i högre utsträckning. Om tidningen skulle anpassa innehållet efter detta borde därför kommunalnyheter få större plats.

Även om tidningen kan vinna på att anpassa sig till sina läsare får man dock inte förbise det faktum att medierna har en viktig roll som granskare av samhällsliga institutioner. Därför bör kanske tidningen också ge läsarna vad som behövs för att främja ett demokratiskt samhälle.

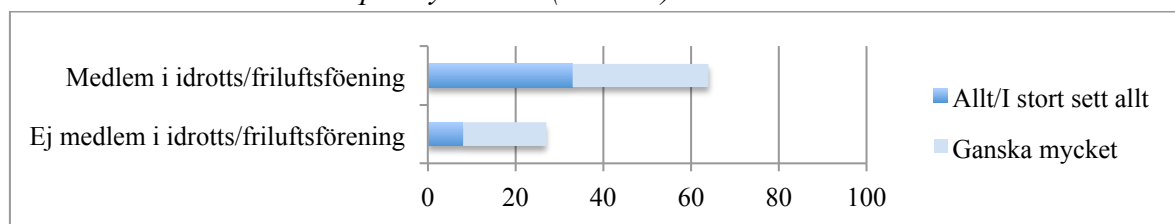
4.3.4 Mediala bärare av identiteter

Enligt mina utgångspunkter är medier viktiga kultur- och identitetsbärare (Giddens, Gripsrud). Denna undersökning har i huvudsak diskuterat huruvida lokaltidningen blir bärare, och en sammanhållande mekanism för den lokala identiteten, något som delvis redan diskuterats i föregående avsnitt. I undersökningen vill jag också till viss del se hur tidningen blir bärare av andra typer av identiteter, som att man är sportintresserad, eller tillhör kyrkan etc. och utifrån dessa olika kategorier tar del av speciella delar i tidningen. I efterhand hade jag kanske velat välja fler kategorier och mer specificerat innehåll som hade kunnat prövas mot respektive kategori. Med tanke på att resultatet grundar sig på 125 personer som sedan ska delas upp i olika kategorier av föreningar blir också antalen väldigt små vilket exempelvis gjort att jag inte kunnat testa kulturföreningar gentemot kulturmässigt innehåll. De mindre antalen respondenter nedan kan naturligtvis också ifrågasätta tillförlitligheten.

Enligt diagrammen i nästa sida visar det sig att de som är medlemmar av respektive organisation tar del av de kategorier som är förknippat med organisationen i högre utsträckning än de som inte är medlemmar. Med detta vill jag för det första visa att prenumerantens intresse har högt samband med vad man väljer att läsa (Hadenius m.fl. 2008) men också, vilket har ett samband med intresse,

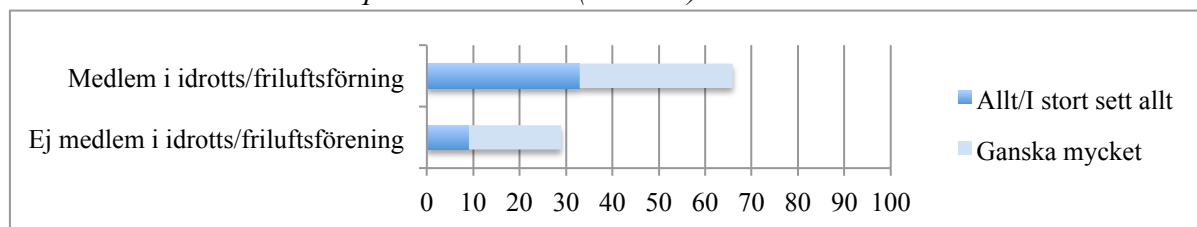
att människor som är medlemmar i dessa organisationer väljer innehållet i Ulricehamns Tidning utifrån den identitet man förknippar sig med.

4.3.I Andel som tar del av sportnyheterna (Procent)

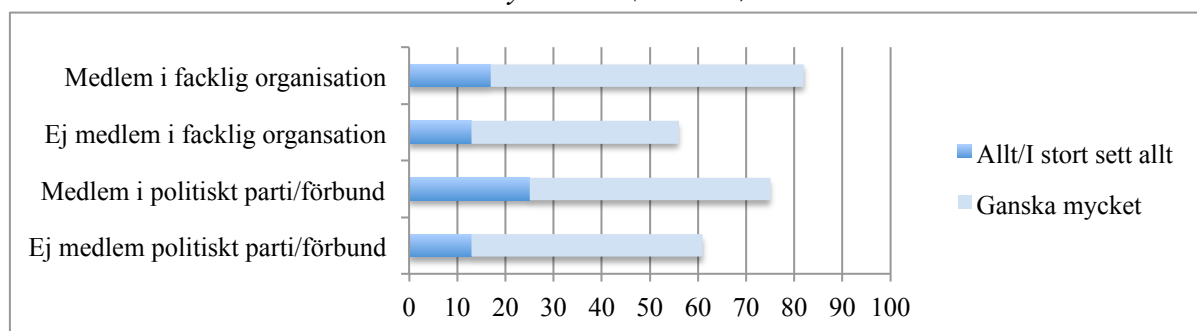
Kommentar: Resultatet bygger på de som svarat i frågan kring hur mycket de tar del av sportnyheter. Dessa är 49 medlemmar och 68 ickemedlemmar.

4.3.J Andel som tar del av sportannonserna (Procent)

Kommentar: Resultatet bygger på de som svarat "allt/ I stort sett allt" och " ganska mycket" i frågan kring hur mycket de tar del av sportannonser, Dessa är 49 medlemmar och 68 ickemedlemmar.

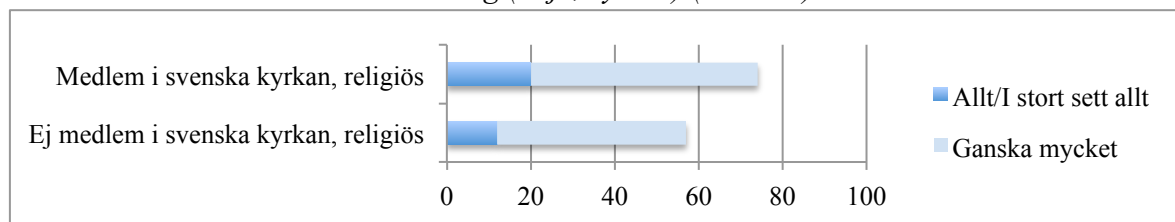
4.3.K Andel som tar del av kommunalnyheterna (Procent)

Kommentar: Resultatet bygger på de personer som svarat "allt/ I stort sett allt" och " ganska mycket" i frågan kring hur mycket de tar del av kommunalnyheter. Staplarna som representerar facklig organisation baseras på 23 medlemmar och 97 ickemedlemmar. Staplarna som representerar politiskt parti/förbund baseras på 8 medlemmar och 111 ickemedlemmar.

4.3.L Andel som tar del av evenemang (nöje, kyrkor) (Procent)

Kommentar: Resultatet bygger på de personer som svarat "allt/ I stort sett allt" och "ganska mycket" i frågan kring hur mycket de tar del av evenemang (nöje, kyrkor). Dessa är 56 medlemmar i svenska kyrkan/religiös organisation och 66 ickemedlemmar.

Identifikation med olika grupper av befolkningen är något som kan väcka starka känslor (Gripsrud, 2011). I undersökningen har de öppna frågorna framförallt lett fram till starka reaktioner associerat med identifikation.

"Alldeles för mycket sport. Det finns dessutom fler "sporter" än fotboll/hockey/golf. T.ex. häst, hund."

Ytterligare någon menar att sportresultat redovisas på ett dåligt sätt:

"UT bör redovisa alla de sportresultat som de får in. Så sker inte idag. Motionsserien i bowling redovisas på ett mycket nonchlant och dåligt sätt."

Det här visar att prenumeranterna vill se sina egna intressen representeras i tidningen i så hög utsträckning som möjligt. Om man inte bryr sig om sportinnehållet överhuvudtaget struntar man kanske i att kommentera. Däremot, om sportinnehållet som exempelvis fotboll tar utrymme av andra sporter såsom hund och häst som respondenten ovan uppenbarligen är intresserad av, då väcks starka känslor. Förutom anmärkningar på sporten återkommer följande kommentar i den öppna frågan:

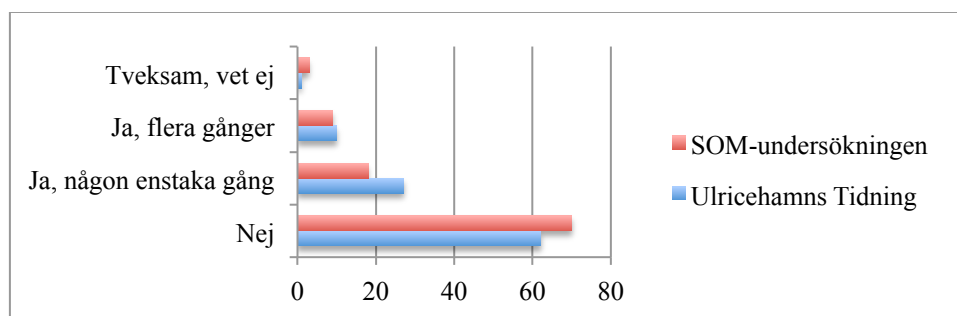
"65 % av kommunens befolkning bor på landsbygden. Det förhållandet återspeglas inte i UT:s innehåll"

Frågan är ytterst komplex eftersom det helt enkelt kan vara svårt att göra alla prenumeranter i varje del av kommunen nöjd. Som nämnts tidigare vill man läsa om *sina* människor och företeelser. Även om man bor på landsbygden i norra delen är det långt ifrån säkert att man vill läsa om människor i den södra delen av kommunen.

4.4 Framtida efterfrågan på Ulricehamns Tidning

4.4.1 Hur ställer sig prenumeranterna till fortsatt prenumeration?

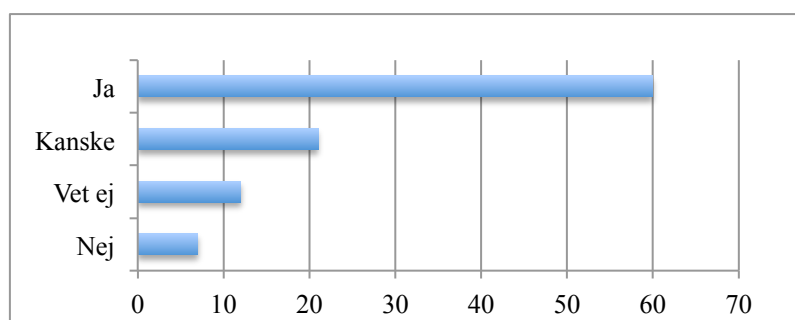
Figur 4.4 A Har du själv funderat på att upphöra med din prenumeration på Ulricehamns Tidning, eller har detta diskuterats inom familjen under det senaste halvåret? (Procent)

Kommentar: Antal svar: Ulricehamns Tidning 123 och i den nationella SOM-undersökningen (2006) 1161.

I diagrammet ovan kan vi jämföra svaren med den nationella undersökningen och konstatera att resultaten ser relativt lika ut, kanske med en något sämre prognos för Ulricehamns Tidning. Med utgångspunkterna för min studie hade man kanske kunnat tänka sig det motsatta, att lokaltidningen haft en självklarare roll i ett lokalsamhälle som Ulricehamn jämfört med morgontidningen sett i hela landet, där också storstadstidningar är inräknade. En viktig notering som bör göras är dock att det skiljer sex år på undersökningarna, vilket skulle kunna innebära en förändring i siffrorna för den nationella undersökningen.

Figur 4.4.B Tror du att du är prenumerant på Ulricehamns Tidning om tre år? (Procent)

Kommentar: Antal svar: 123

Inställning till att betala för en prenumererad morgontidning handlar ytterst om en generationsfråga (Hedman, Wadbring 2011). I resultatet av denna undersökning märks dock inga större skillnader utifall man tror att man kommer prenumerera om tre år med hänseende på ålder. En enkel förklaring

skulle kunna vara att de som blivit föremål för min studie är över 30 år och därför inte är uppvuxna i det ”nya medielandskapet” (Hedman Wadbring, 2011).

Inte helt oväntat visar det sig att de som är uppvuxna med Ulricehamns Tidning har större benägenhet att tro att de kommer fortsätta prenumerera. Och som nämndes i inledningen till detta resultat- och analyskapitel, ”den typiske prenumeranten”, har också de flesta haft Ulricehamns Tidning i hemmet man växte upp i. Boendetiden i lokalsamhället visar sig också påverka inställningen till en framtida prenumeration då de som bott i Ulricehamns kommun med omnejd i mindre än 10 år är den grupp som i lägst utsträckning tror att de kommer prenumerera om tre år. Motsatsen, det vill säga de som alltid bott i Ulricehamns kommun tror i högre utsträckning att de kommer fortsätta prenumerera.

Figur 4.4.C Högre samhörighetskänsla- Positivare inställning till fortsatt prenumeration (Procent)

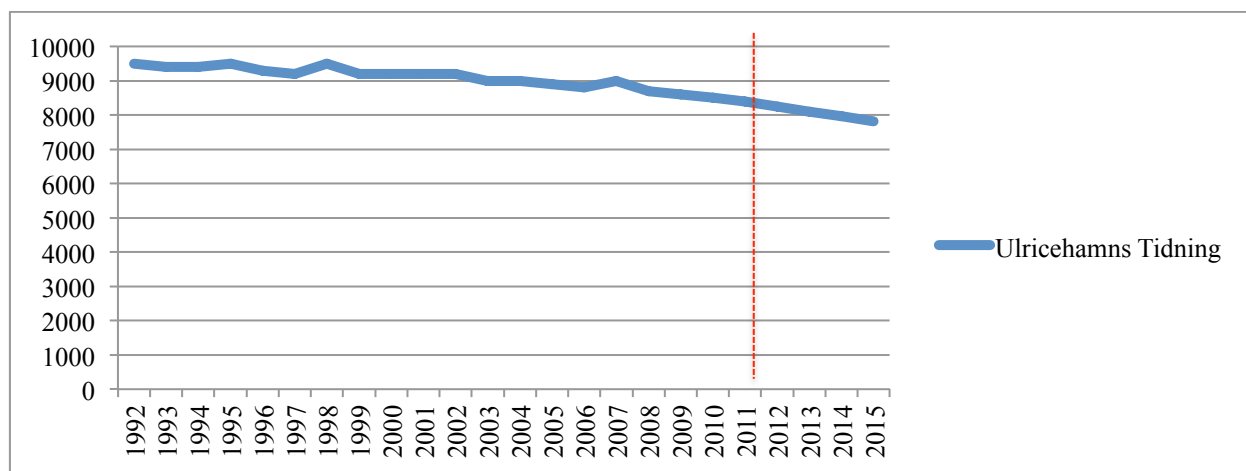
Tror du att du kommer prenumerera på Ulricehamns Tidning om tre år?	Mycket/ ganska stor samhörighet ulricehamnarna	Mycket/ ganska stor samhörighet med människor i den del man bor/kommer från i kommunen	Inte särskilt/ingen samhörighet ulricehamnarna	Inte särskilt/ingen samhörighet med människor i den del man kommer från i kommunen
Ja	71	66	30	31
Kanske	18	19	33	31
Nej	6	7	7	6
Vet ej	5	8	30	31
	100 procent Antal: 82	100 procent Antal: 85	100 procent Antal: 30	100 procent Antal: 16

Kommentar: Tabellen visar hur prenumeranter med olika grad av samhörighetskänsla ställer sig i frågan ifall de tror att de kommer prenumerera om 3 år.

Enligt tabellen kan vi också tydligt se att de som känner hög samhörighet med ulricehamnarna/ människor i den del av kommunen man bor/kommer ifrån har en positivare inställning till fortsatt prenumeration, 71 respektive 66 procent av dessa. De som inte känner lika hög samhörighet är mer splittrade där ”vet ej”, ”kanske”, eller ”ja” får lika stora andelar.

Utifrån resultatet är därför de trognaste prenumeranterna de som bott länge i Ulricehamn, växt upp med tidningen i hemmet samt i hög grad känner samhörighet till ortsborna. Paralleller till resultatet kan därmed dras till den sociala integration som hör samman med läsning av lokaltidningen (Johansson 1998). De högt socialt interagerade kan därför betraktas som de som säkrar tidningens framtid.

FIGUR 4.4. D Ulricehamns Tidnings Upplaga från 1992- 2015 (Procent)

Kommentar: Värdena för 1992- 2011 baseras på uppgifter från Ulricehamns Tidning. Resultatet för år 2015 (7812) har räknats ut genom att utefter 2011 års upplaga minska med den procentandel som svarade nej i frågan "tror du att du kommer vara prenumerant på Ulricehamns Tidning om tre år?". Upplagan för varje år, 2012 fram till 2015 har sedan räknats ut genom att dela upp differensen mellan upplagan 2015 och 2011 i lika stora delar för respektive år.

Hur ovanstående värden i diagrammet räknats fram kan du se under kommentarer. Resultatet visar att tidningens upplaga skulle minska i ungefär samma takt jämfört med de senaste sex åren, vilket styrker tillförlitligheten. Viktigt att notera är dock att det här skulle kunna betraktas som en maximumupplaga, då svaret baseras på de som *inte* tror de kommer prenumerera om tre år. De som svarat "kanske" "respektive" "vet ej" är därmed inte medräknade, vilka troligen skulle medföra en och annan uppsägning av prenumeration. Men samtidigt tar diagrammet inte hänsyn till några nya prenumeranter vilket istället skulle påverka kurvan åt andra hållet.

4.4.2 Orsaker som påverkar inställningen till prenumeration

Främsta anledningarna till att upphöra med prenumerationen av Ulricehamns Tidning

1. Tidningsutdelningen sköts dåligt (33 procent)
2. Tidningens innehåll uppfyller inte mina förväntningar (29,6 procent)
3. Ifall mina levnadskostnader skulle öka så pengarna inte räcker till (29,6 procent)

Främsta anledningarna till att upphöra med prenumerationen nationella SOM-undersökningen (2006)

1. Prenumerationspriset har höjts
2. Jag har inte tid att läsa den

I respektive studie har frågorna ställts olika. I SOM-undersökningen ska du endast svara ifall du funderat på att upphöra med din prenumeration. Frågan då lyder "Om ja, av vilken anledning har du

funderat på att upphöra med din prenumeration?” I den lokala undersökningen ska du välja en anledning som skulle kunna tänkas göra att du valde bort prenumerationen, oavsett om du funderat på att upphöra med den eller inte. P.g.a. detta kan man inte jämföra procentsatserna i undersökningarna då de har olika utgångslägen, därav hittas inte procentsatserna i SOM-undersökningen.

Å Ulricehamns Tidnings vägnar var undersökningen viktig för att ta reda på hur prenumeranterna skulle ställa sig till ett höjt prenumerationspris. Ett av alternativen i frågan var därför ”Prenumerationskostnaden skulle höjas med 10 kronor per månad”. Enligt resultatet i undersökningen skulle detta inte ha någon större betydelse, då 10 procent menar att det skulle kunna tänkas bidra till att man avslutade sin prenumeration. Då det visat sig i SOM-undersökningen att prenumerationspriset spelat stor roll är jämförelsen i det lokala sammanhanget intressant. Svartalternativen var dock olika formulerade; ifall man skulle avsluta prenumerationen om ”kostnaden höjdes med 10 kronor i månaden” (Ulricehamns Tidning), jämfört med ”kostnadshöjning” (SOM-undersökningen) vilket är ett mer odefinierat svartalternativ.

Viktigare än priset är i stället tidningsdistributionen och tidningens innehållsmässiga kvalitet. Tittar vi på tidigare resultat i denna undersökning har tidningsutdelningen fått ett mycket bra betyg vilket därmed inte behöver ses som något hot i sammanhanget. Huruvida ”tidningens förväntningar inte uppfylls” ses som ett hot kan diskuteras utifrån tidigare resultat. Innehållsmässigt såg vi att de flesta tyckte tidningen var läsbar och att utrymmet av olika delar i tidningen var ”lagom”. Vissa negativa aspekter har tagits upp tidigare vilka jag kommer spinna vidare på i slutsatserna samt rekommendationer som hittas i executive summary.

Även om jag, i den lokala undersökningen utgick från SOM-undersökningens kategorier till orsaker som kunde tänkas påverka till att man avslutade sin prenumeration valde jag också att föra in ytterligare ett svartalternativ, anpassat för undersökningens syfte. Alternativet löd; ”Jag har inte behov av de lokala nyheterna”. Mina teoretiska utgångspunkter, Gripsrud och Löfgren utgick från att platsen och det lokala fortfarande spelar en viktig roll i en globaliserad värld. Av undersökningen framkommer att endast två prenumeranter menar att man skulle sluta prenumerera på grund av att behovet av lokal information skulle minska, vilket styrker min tes. Det här visar på att den lokala informationen fortfarande efterfrågas av prenumeranterna. Men med tanke på att undersökningen tyder på att antalet prenumeranter sakta men säkert kommer att minska är frågan var man kommer få den här informationen om inte i Ulricehamns Tidning? Då orsaker som att ”Jag läser gratistidningar istället”, ”jag får del av information i radio och tv”, eller att ”mer av innehållet publicerades på webben”, enligt undersökningen inte skulle påverka att man avslutade sin prenumeration, lämnas frågan obesvarad.

5. Slutdiskussion

5.1 Återanknytning till frågeställningarna

Hur uppfattas Ulricehamns Tidning som helhet av prenumeranterna?

Utifrån de roller media, i det här fallet specifikt lokaltidningen, ska fylla för prenumeranterna är Ulricehamns Tidning i första hand en viktig informationskälla. För de flesta fyller tidningen den granskande roll den förväntas ha medan andra säger motsatsen. När det gäller dess funktion som oberoende granskare anser man att tidningen är partisk.

Undersökningens fokus låg på att se huruvida Ulricehamns Tidning blir bärare av den lokala identiteten. En knapp majoritet menade att tidningen är något som för samman ulricehamnarna. Dock visade sig ställningstagandet i frågan ha positivt samband med den sociala integrationen, i det här fallet, högre samhörighetskänsla. Med andra ord blir tidningen en identitetsbärare i högre utsträckning för dem som ingår i samhörigheten i lokalsamhället, än för dem som står utanför denna gemenskap.

Mer specifikt, vad i det lokala innehållet väljer prenumeranterna att ta del av?

Då Ulricehamns Tidning i första hand är en informationskälla för prenumeranterna är kategorier som olyckor och brott, meddelanden och evenemang viktiga. Jämfört med SOM-undersökningen (2006) är också kategorierna som ligger nära läsarna betydelsefulla, såsom familjenyheter. Vad som har nyhetsvärde och inte är, varierande. Dock finns det en tendens till att det handlar mer om att känna personen som är med i nyheten i fråga än om nyheten i sig. Användargenererat material är uppskattat av läsarna. Resultatet visar dock att krönikorna, på grund av dålig substans bör förbättras eller tas bort. Även om prenumeranterna både uppskattar och vill se mer av användargenererat material vill man helst utav allt se mer material skrivet av journalisterna.

När det gäller huruvida tidningen blir en medial bärare av identiteter, kan vi, utifrån undersökningens se, att de som tillhörde en grupp, i det här fallet organisation, i högre utsträckning tog del av innehåll som rörde detta område jämfört med om man inte var medlem. Vidare kunde vi se att identifikation framkallade starka känslor då man delvis saknade representation av sin identitet och uttryckte önskemål om större inslag av detta i tidningen.

Hur ser efterfrågan på lokala nyheter ut i framtiden?

Med hänsyn till att inga nya prenumeranter räknas in i undersökningen vill jag dra slutsatsen att prenumerationsciffran kommer sjunka i samma takt som tidigare, de närmsta tre åren. När det gäller anledningar till varför man skulle säga upp sin prenumeration är den största att ”tidningsutdelningen skulle skötas dåligt”, tätt följt av att ”tidningen inte skulle uppfylla förväntningarna” samt ”ifall mina levnadskostnader inte skulle räcka till”.

Trots att allt färre kommer prenumerera i framtiden menar i stort sett alla, att man fortfarande kommer ha behov av de lokala nyheterna. Eftersom man varken skulle sluta prenumerera p.g.a. gratistidningars, webbens eller tv och radions lokala utbud är den kvarstående frågan, var kommer man få den lokala informationen ifrån?

5.2 Diskussion kring resultat och analys

I första hand är detta en undersökning av vinstintresse från Ulricehamns Tidning. Utifrån det faktum att tidningen är en produkt och prenumeranterna kunder är studien självklar, en utvärdering helt enkelt. I det sammanhanget kan det därför vara bra, att utforma en tidning som läsarna vill ha för att därmed behålla läsarna eftersom det följaktligen bidrar till en mer kundorienterad tidning. Läser prenumeranterna inte politik i samma utsträckning som tidigare borde ett rimligt resonemang vara att man ska skära ner på detta. De som är av den åsikten att medias roll ska förmedla vad allmänheten *bör veta* skulle därmed, i det här sammanhanget vara förlegat. I den mediekonkurrens som råder måste även dagspressen lägga fokus på prenumerantens behov, och inte medias roll, vilket enligt min åsikt gör att medias roll, som tredje statsmakt, försvagas.

Att Ulricehamns Tidning skurit ner på det tyngre innehållet, framförallt kommunalpolitik kan dels ses som en påverkan utifrån det allmänna intresset då förändringar över tid gjort att allt färre intresserar sig för detta innehåll. Det är väl knappast någon nyhet att det är fallet även i andra sammanhang, vilket syns, inte minst genom i det minskade valdeltagandet bland medborgarna. Man kan också tänka sig nedskärningen av det politiska innehållet som ett smart drag från Ulricehamns Tidnings sida. Både undersökningen och tidigare forskning visar att det är svårt för en tidning som har styrkan i att vara ”nära läsarna” har svårt att hantera rollen som kritisk granskare av kommunpolitiker. En av Ulricehamns Tidnings negativa sidor som kom fram genom undersökningen var trots allt dess partiskhet. Genom att undvika politiska frågor kan man eventuellt motarbeta den partiska uppfattningen och istället rapportera om saker som inte lika lätt utstötter kritik. Med tanke på att förändringen mot ett mindre kommunalpolitiskt innehåll är så pass ny i Ulricehamns Tidning, kan det dock dröja innan läsarna märker detta, kanske skulle uppfattningen ändras om några år i samma fråga.

Den nedskärning Ulricehamns Tidning gjort har bemötts olika av prenumeranterna. Men jämfört med andra ämnen är kommunalpolitik, generellt sett, inte det ämne som ligger i topp. Johansson (1998) menar att mindre läsning av kommunalpolitik kan leda till en sämre fungerande demokrati. Förutom det faktum att läsarna får mindre kunskap kring aktuella politiska frågor kan man också tänka sig att tidningen skickar ut en sorts signaler om att det politiska innehållet är mindre viktigt. Trots allt får tidningen ett högt betyg i trovärdighet i undersökningen. Eftersom många prenumeranter har hög tilltro till lokaltidningen kan därför det som tidningen väljer att förmedla respektive väljer bort att förmedla få konsekvenser. Prenumeranter kan påverkas att tro att saker och ting fått mindre betydelse då de har lokaltidningen som referens. Men det är naturligtvis inte enbart lokaltidningen som kan påverka prenumeranternas intresse för politiska frågor. Vad lokaltidningen gör är att bidra till utvecklingens riktning. Men kanske är detta en utveckling, som blir en konsekvens av ett ökat medieutbud och kundorienterade medier som är omöjlig att välja bort?

En viktig fråga för min studie var hur Ulricehamns Tidning fungerar som en sammanhållande mekanism för ortsborna. I enkäten ställdes frågan huruvida man upplever att Ulricehamns Tidning är något som för samman ulricehamnarna, vilket en knapp majoritet ansåg. Resultatet visar dock att en större del av de som känner stor samhörighet med ortsborna tycker att tidningen för samman ulricehamnarna vilket gör att det är för dem som redan ingår i gemenskapen, som tidningen fyller

en sammanhållande mekanism. Ulricehamns Tidning bär med andra ord den lokala identiteten, den skapar den inte. Däremot kan man tänka sig att Ulricehamns Tidning hjälper till att förstärka den, genom att skriva om ”lättare nyheter” om människor och händelser som sätter bygden i god dager. Ett säkert konkurrensmedel är därmed också att skriva om nyheter som stärker sammanhållningen. Med tanke på att det också är de som känner samhörighet med ortsborna som är mer positivt inställda till en framtida prenumeration skulle man kunna tänka sig att det, längre fram bara kommer vara de som sätter högt värde på sin lokala identitet som är kvar som prenumeranter. Med hänseende på detta skulle en framtida upplaga av Ulricehamns Tidning kanske vara en form av ”lokalblad” som bara ger information och rapportering om vad som händer i bygden utan krav på någon grävande journalistik och tunga nyheter.

Enligt den deltagande kultur som råder kommer människor kanske allt mer på egen hand ta reda på den information man behöver genom olika organisationers, föreningars och myndigheters hemsidor. Eller varför inte privata bloggar och andra sociala medier? Men med tanke på bristen på objektivitet i dessa sammanhang vore väl ändå någon form av lokaltidning, på webben eller på annat sätt, med i den mån det går oberoende granskare, något eftersträvansvärt. Om informationen inte kommer från någon oberoende granskare utan istället en subjektiv, myndighet eller annan organisation vinklas informationen. Det här innebär med andra ord att det ligger hos medieanvändaren själv att vara kritisk mot sina källor. Men kanske är detta något den nya generationens medieanvändare lär sig att hantera.

Eftersom det lokala fortfarande får betydelse i ett globalt samhälle kunde man då tänka sig att lokaltidningen som en betydelsefull bärare av den lokala informationen och identiteten kommer att kvarstå. Resultatet visar dock att avvecklingen prenumeranter kommer ske i samma takt, därför har kanske inte Ulricehamns Tidning som lokaltidning en så självklar plats i prenumeranternas vardag som man kanske hade trott. Även om platsen kanske fortfarande kommer ha betydelse kommer inte lokaltidningen ha det. Den olösta gåtan är hur människor i Ulricehamn i framtiden kommer ta del av lokala nyheter och vad som kommer bidra till att bibehålla och förstärka den lokala identiteten. Varken mer publicering på nätet, gratistidningar eller tv-radio trodde prenumeranterna skulle påverka inställningen till prenumeration av Ulricehamns Tidning. En viktig parentes är att undersökningen grundar sig på prenumeranter över 30 år, vilket har naturliga skäl. Om vi skulle fråga en yngre generation skulle säkerligen webben vara ett alternativ.

Till sist vill jag föra en diskussion kring vilka möjligheter som finns att dra generella slutsatser utifrån resultatet. Med tanke på att resultaten grundar sig på 125 prenumeranter av totalt 8159 kan man kanske snarare se studien som ett stickprov av populationen. I vissa fall har jag kunnat styrka resultaten från tidigare forskning, men i vissa fall har dessa skiljt sig anmärkningsvärt, som exempelvis de viktigaste anledningarna som kan göra att man väljer bort sin tidningsprenumeration. Att dra slutsatser kring dessa, som alltså inte går att styrka med tidigare forskning bör därför göras med försiktighet. Svarsfrekvensen i olika frågor är också något som kan påverka. Denna blev förhållandevis låg när prenumeranterna skulle ta ställning till vilken grad av samhörighet man känner med ortsborna (Mjälgård 2012:16). Även om denna bakgrundsfaktor varit central i min studie kan den tyvärr ses som den minst tillförlitliga. Med hänseende på variabler som kön och

huruvida man bor i Ulricehamns tätort eller landsort tycker jag ändå att respondenterna ger en representativ bild av prenumeranterna som helhet. Trots att flertalet respondenter hör till de äldre i ålderskategorin ser jag ändå denna fördelning som representativ gentemot den totala populationen, det var trots allt de nuvarande prenumeranterna som skulle undersökas. Med hänseende på representativiteten i dessa avseenden kan man därför dra generella slutsatser från detta urval på 125 personer.

5.3 Förslag till Uppdragsgivaren

Med undersökningen som underlag vill jag härmed sammanfatta resultatet i några konkreta råd till Ulricehamns Tidning:

- Mer substans, framförallt i krönikorna

Vad som har läsvärde är en fråga som naturligtvis skiljer sig, beroende på vem som svarar. Dock har det framkommit att krönikorna inte läses i den utsträckning som annat material, samt att detta innehåll inte har någon större substans. Därför kan man behöva se över innehållet i dessa och reflektera över relevansen.

- Mindre bildutrymme

Någon menar att bildmaterialet fått för stort utrymme över tid. Någon annan menar att läsarfotona är ointressanta. Läsarfoto överlag är inte något som prenumeranterna tar del av i samma utsträckning som andra kategorier. Kanske bör man reflektera över bilders relevans, det vill säga inte använda dem som utfyllnad, eftersom prenumeranterna kan uppleva att de betalar för något onödigt.

- Mer redaktionsproducerat material

Det inslag man ville se mer av var framförallt material skrivet av journalister på tidningen. Förslag om att skriva om människors livsöden, familjer på landsbygden, det vill säga om ulricehamnare kom upp. Dessa reportage får dock inte vara helt utan läsvärde, då någon menar att de inte får uttryckas i form av att vara ”snyfthistorier”. Det hör kanske snarare hemma i veckomagasin.

- Mer bredd och fördjupning

Jämfört med en rikstäckande undersökning håller inte Ulricehamns Tidning måttet när det gäller fördjupningsmaterialet och bredden. Specialteman är något som uppskattas, vilket kan bidra till fördjupning på särskilda områden. Vidare anser vissa att sport får för mycket utrymme, och framförallt vissa sporter, som fotboll. En bredare bevakning av andra typer av sport vore önskvärd.

- Bättre på korrekturläsning

Även om läsbarheten i tidningen upplevs som överhängande positiv framkommer klagomål om att det ofta förekommer stavfel. Detta kan irritera läsarna och bidra till att tidningens professionalitet ifrågasätts. Att jobba bort detta är ett enkelt sätt att visa sig bra på det man gör.

-Reflektera över partiskhet

Det avseende som får högst kritik när det gäller uppfattningen av Ulricehamns Tidning är partiskheten. Om man vill att tidningen ska framträda som opartisk, i allt utom ledare, bör man reflektera över vilka nyheter man väljer respektive väljer bort, samt hur dessa vinklas.

- Höjning av prenumerationspriset skulle inte påverka

Att höja prenumerationskostnaden för autogiro med tio kronor i månaden skulle enligt undersökningen inte väcka upprörda reaktioner. Däremot anser en del att ökade levnadskostnader skulle kunna innebära att prenumerationen sades upp.

5.4 Förslag till vidare forskning

För vidare studier skulle jag förespråka en undersökning baserad på andra läsare av Ulricehamns Tidning. De som fått representera denna undersökning har i stort sett varit de som stått som prenumeranter till tidningen, alternativt andra vuxna personer i hushållet. Därför hade jag gärna velat undersöka den yngre läsarkretsens uppfattningar av tidningen, och inte minst hur de skulle ställa sig till en framtida prenumeration. Det är ju trots allt den yngre generationen som senare kommer att bli Ulricehamns Tidnings framtid.

Oavsett om det handlar om yngre läsare eller vuxna prenumeranter, som den här studien, hade jag gärna genomfört en fokusgruppsundersökning. Detta för att få en djupare bild av människors uppfattningar och varför man resonerar som man gör. I ett sådant sammanhang hade man exempelvis kunnat ifrågasätta resultatet i denna undersökning mer. Som exempelvis var människor skulle få den lokala informationen om inte i webbupplagan, genom gratistidningar eller radio och TV? Just fokusgrupper hade varit en passande intervjuform eftersom det hade bidragit till en fyllig diskussion där människor hade kunnat bygga på och motsäga varandras åsikter.

Vidare hade det också varit intressant att jämföra denna studie med en liknande på annan ort i landet. Hade lokaltidningen spelat en större, eller mindre betydelse i ett annat lokalsamhälle?

6. Källförteckning

6.1 Litteratur

Blehr, Barbro (1994). Lokala gemenskaper: en studie av en nordsvensk by på 1980-talet. Diss. Stockholm : Univ.

Cohen, Anthony P. (1985). The symbolic construction of community. Chichester: Ellis Horwood

Eriksen, Thomas Hylland & Eriksen, Thomas Hylland. (2007). Globalization: the key concepts. Oxford, UK: Berg

Esaiasson, Peter (2007). Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad. 3., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik

Giddens, Anthony (1991). Modernity and self-identity: self and society in the late modern age. Cambridge: Polity press

Gripsrud, Jostein (2011). Mediekultur, mediesamhälle. 3., [bearb.] uppl. Göteborg: Daidalos

Hadenius, Stig, Weibull, Lennart & Wadbring, Ingela (2008). Massmedier: press, radio och TV i den digitala tidsåldern. 9., rev. uppl. Stockholm: Ekerlid

Holm Filip, (2011) Användarskapat innehåll som läsarna vill ha. C-uppsats informatik Högskolan i Halmstad

Johansson, Bengt (1998). Nyheter mitt ibland oss: kommunala nyheter, personlig erfarenhet och lokal opinionsbildning. Diss. Göteborg : Univ.

Löfgren, Orvar (1997). Att ta plats: rummets och rörelsens pedagogik. Skjorta eller själ? / Gunnar Alsmark (red.). S. 21-37

Trost, Jan (2001). Enkätboken. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Weibull, Lennart (1983). Tidningsläsning i Sverige: [Newspaper readership in Sweden] : [tidningsinnehav, tidningsval, läsvanor]. Diss. Göteborg : Univ.

6.2 Elektroniska källor

6.2.1 Rapporter

Andersson Ulrika (2007), *Lokala nyheter- Morgontidningens starkaste kort*
http://www.som.gu.se/digitalAssets/1297/1297931_335-344.pdf

Andersson Ulrika (2006), *Nya vanor påverkar dagspressens spridning*

http://www.jmg.gu.se/digitalAssets/1293/1293505_som2006ua.pdf

Hedman, Ulrika (2009), *Läsarmedverkan: Lönande logiskt lockbete.*

http://www.jmg.gu.se/digitalAssets/1283/1283836_arbetsrapport_56_uh_anvandarskapet_innehall.pdf

OECD (2007), *Participate web and user-created content*

<http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/free/9307031e.pdf>

Skogerbø Eli, Winsvold Marte (2011), *Audiences on the move, European Journal of Communication*

<http://ejc.sagepub.com/content/26/3/214>

Strid Jan (2004), *Viktigast i tidningen 1979-2003*

http://www.science.gu.se/digitalAssets/1293/1293498_som2004jas-viktighet.pdf

Schweiger & Quering (2005), *User-generated content on mass media Web Sites- Just a kind of interactivity or something completely different?*

http://citation.allacademic.com/meta/p_mla_apa_research_citation/0/1/2/7/4/pages12745/p12745-18.php

Wadbring Ingela, Hedman Ulrika (2011), *Ökad polarisering i morgontidningsläsningen*

[http://www.miun.se/Global/Forskning/Center%20och%20institut/DEMICOM/Ökad%20polarisering%20i%20morgontidningsläsningen%20\(2011\).pdf](http://www.miun.se/Global/Forskning/Center%20och%20institut/DEMICOM/Ökad%20polarisering%20i%20morgontidningsläsningen%20(2011).pdf)

Wadbring Ingela (2007), *Barnfamiljerna och tidningsprenumerationen*

http://www.jmg.gu.se/digitalAssets/1291/1291220_pm66.pdf

Westlund Oscar (2008), *Svenskarnas upplevelse av lokala nyhetsmediers funktioner*

http://www.tu.se/images/stories/Document/Medielabbet/Forskning/2008/DPK_PM69.pdf

6.2.3 Artiklar

Djerf, Kristin *Sverige utan dagstidningar 2025*

<http://www.dagensmedia.se/nyheter/dig/article2500815.ece>

Publicerad 2010-11-02 Hämtad 2012-05-25

Mediefakta och upplagor, 2011

<http://www.ts.se/Mediefakta/Dagspress.aspx?Aregion=33>

Hämtad 2012-03-31

Nesser, Johannes *Siffrorna som styr mediebranschen*

<http://www.journalisten.se/nyheter/siffrorna-som-styr-mediebranschen>

Publicerad 2012-03-29 Hämtad 2012-03-31

JMG

Vad tycker Du om din lokala morgontidning?

Enkäten du håller i din hand ingår i en undersökning som görs på uppdrag av Ulricehamns Tidning vilken syftar till att ta reda på prenumeranternas uppfattning om tidningen. Enkäten ges ut till totalt 200 slumpmässigt utvalda hushåll som prenumerar på Ulricehamns Tidning. Då ditt hushåll är ett av de utvalda är detta en möjlighet för dig som prenumerant att vara med och tycka till, något som sker helt anonymt.

Jag som genomför undersökningen är uppvuxen i Ulricehamns kommun och gör detta utifrån min roll som student på Göteborgs universitet. Din svarsenkät kommer därmed inte enbart vara till nytta för Ulricehamns Tidnings utvecklingsarbete utan också vara en del i mitt examensarbete i medie- och kommunikationsvetenskap.

När **en person i Ditt hushåll**, ni väljer själva vem, besvarat enkäten, lägger du den på brevlådan i det bifogade svarskuvertet (portot är betalt). Senast **torsdag den 10 maj** skulle jag vara tacksam för ditt svar. Har du några frågor eller vill ha mer information om undersökningen är du välkommen att höra av dig till mig.

Varje enkätsvar bidrar till att höja kvaliteten på undersökningen.
På förhand, tack för din medverkan!

Bästa Hälsningar

Maria Mjälgård,
student Göteborgs Universitet

epost: gusmjama@student.gu.se
tel: 070 5468557

Enkäten består av två delar där den första innehåller frågor som rör Ulricehamns Tidning och den andra bakgrundsfrågor om dig som svarar. Om inget annat anges besvarar du frågorna genom att sätta ett kryss i den ruta som stämmer bäst överens med din åsikt.

---

1. Anser du att följande omdömen stämmer?

	Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer knappast	Instämmer inte alls	Ingen åsikt
Ulricehamns Tidning ger användbar information	☐	☐	☐	☐	☐
Ulricehamns Tidning är partisk	☐	☐	☐	☐	☐
Ulricehamns Tidning är trovärdig	☐	☐	☐	☐	☐
Ulricehamns Tidning är nytänkande	☐	☐	☐	☐	☐

2. Anser du att Ulricehamns Tidning fyller följande funktioner?

	Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer knappast	Instämmer inte alls	Ingen åsikt
Är en viktig informationskälla för lokala nyheter och händelser	☐	☐	☐	☐	☐
Fyller en granskande roll gentemot myndigheter, politiker etc.	☐	☐	☐	☐	☐
Är en plattform för debatt och åsiktsbyte	☐	☐	☐	☐	☐
Innehåller sådant du har nytta av	☐	☐	☐	☐	☐
Ger uppslag som bidrar till samtalsämnen i vardagen	☐	☐	☐	☐	☐
Är något som för samman ulricehamnarna	☐	☐	☐	☐	☐

3. Vilka är de 3 främsta anledningarna till att du prenumererar på Ulricehamns Tidning?

☐ För information om nyheter och händelser på orten	☐ För erbjudanden via annonserna
☐ För att känna mig delaktig i det lokala samhällslivet	☐ Den ger mig nöje
☐ Vill läsa om människor jag känner	☐ Det ger trygghet och struktur i vardagen
☐ För att jag alltid gjort det	☐ Vet ej
☐ För att stilla nyfikenheten	☐ Annat _____

4. Var vänlig skriv det ungefärliga antal minuter du brukar ägna åt varje nummer av Ulricehamns Tidning:

_____ minuter

5. Hur nöjd är du med följande i Ulricehamns Tidning?

	Inte alls nöjd			Mycket nöjd	
	1	2	3	4	5
Fördjupningsmaterialet	☐	☐	☐	☐	☐
Bredden i innehållet	☐	☐	☐	☐	☐
Läsbarheten	☐	☐	☐	☐	☐
Tidningsdistributionen	☐	☐	☐	☐	☐

6. Hur mycket brukar du normalt läsa av följande typer av innehåll i Ulricehamns Tidning?

	Allt/ I stort sett allt	Ganska mycket	Inte särskilt mycket	Ingenting/ nästan ingenting	Ingen åsikt
Insändare och debatt	☐	☐	☐	☐	☐
Läsarfoto	☐	☐	☐	☐	☐
Dagens ros	☐	☐	☐	☐	☐
Olyckor och brott	☐	☐	☐	☐	☐
Organisationer och föreningar	☐	☐	☐	☐	☐
Sport	☐	☐	☐	☐	☐
Känt folk på orten	☐	☐	☐	☐	☐
Familjenyheter	☐	☐	☐	☐	☐
Krönikor	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunalpolitik	☐	☐	☐	☐	☐
Lokala arbetsplatser	☐	☐	☐	☐	☐
Skolfrågor	☐	☐	☐	☐	☐
Kultur och nöje	☐	☐	☐	☐	☐

7. Vilket påstående stämmer bäst överens med din åsikt om hur du ser på innehåll som är inskickat av läsare, exempelvis insändare, läsarfoto och krönikor?

- Det är positivt då det engagerar läsarna
  Mindre intressant då det ofta har dålig kvalitet
 Så länge ämnet intresserar och berör mig är det positivt
  Annat _____
 Det innehåller för mycket ”eget tyckande” utan faktakunskap

8. Hur mycket brukar du normalt ta del av i följande kategorier av annonser i Ulricehamns Tidning?

	Allt/ I stort sett allt	Ganska mycket	Inte särskilt mycket	Ingenting/ nästan ingenting	Ingen åsikt
Bostad	☐	☐	☐	☐	☐
Evenemang (nöje, kyrkor m.m.)	☐	☐	☐	☐	☐
Familje (Födelse, dödsannonser)	☐	☐	☐	☐	☐
För hemmet	☐	☐	☐	☐	☐
Jobb	☐	☐	☐	☐	☐
Köp och Sälj	☐	☐	☐	☐	☐
Meddelanden	☐	☐	☐	☐	☐
Mode	☐	☐	☐	☐	☐
Motor	☐	☐	☐	☐	☐
Resor	☐	☐	☐	☐	☐
Sport	☐	☐	☐	☐	☐
Teknik och fritid	☐	☐	☐	☐	☐

9. Vad anser du om utrymmet utav följande kategorier i Ulricehamns Tidning?

	Alldeles för mycket	Något för mycket	Lagom	Något för lite	Alldeles för lite	Ingen åsikt
Annonser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tunga nyheter (kommunalpolitik m.m.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Specialteman (bygga&bo, jord&skog, motor, sommartidningen m fl)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lätta nyheter (familjenyheter, personporträtt m.m)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Inskickat läsarmaterial (insändare, läsarfoton, krönikor m.m.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Material skrivet av journalister på Ulricehamns Tidning (nyhetsartiklar, reportage m.m.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Har du själv funderat på att upphöra med din prenumeration på Ulricehamns Tidning, eller har detta diskuterats inom familjen under det senaste halvåret?

Nej	Ja, någon enstaka gång	Ja, flera gånger	Tveksam, vet ej
☐	☐	☐	☐

11. Tror du att du är prenumerant på Ulricehamns Tidning om tre år?

Ja	Kanske	Nej	Vet ej
☐	☐	☐	☐

12. Vilka av nedanstående anledningar skulle kunna bidra till att du avslutade din prenumeration?

☐ Mer av innehållet publicerades på webbsidan	☐ Jag har tillgång till tidningen på arbetet/skolan
☐ Tidningsutdelningen sköts dåligt	☐ Jag har inget behov av de lokala nyheterna
☐ Jag har inte tid att läsa den	☐ Jag läser gratistidningar istället
☐ Jag får lokal information i radio och TV	☐ Prenumerationskostnaden skulle höjas med 10 kronor per månad
☐ Ifall mina levnadskostnader skulle öka så pengarna inte räcker till	☐ Inget skulle kunna påverka
☐ Tidningens innehåll uppfyller inte mina förväntningar	☐ Annat _____

13. Har du några särskilda synpunkter på Ulricehamns Tidning som du skulle vilja tillföra undersökningen?

FORTSÄTTNING NÄSTA SIDA

NÅGRA FRÅGOR OM DIG SJÄLV

När man sammanställer resultatet av sådana här undersökningar brukar man dela upp svaren i olika grupper. För att kunna göra detta behövs dina svar på dessa avslutande frågor.

---

14. Är du man eller kvinna?

Man   Kvinna

15. Vilket år är du född? Årtal: _____

16. Fanns Ulricehamns Tidning i det hem där du växte upp?

Ja   Nej

17. Var bor du nu?

Ulricehamns stad   Landsbygd eller annan tätort utanför Tranemo centralort
 Landsbygd eller annan tätort utanför Ulricehamns stad   Övriga Sverige
 Tranemo centralort   Utanför Sverige

18. OM du bor i *Ulricehamns eller Tranemos kommun*, hur länge har du bott här?

Har alltid bott här   Inflyttad, har bott här i mer än 10 år
 Uppvuxen här, har alltid bott bortsett från kortare perioder t.ex. studier arbete på annan ort.   Inflyttad, har bott här 1 till 10 år
 Uppvuxen här och har återvänt efter långvarigt boende på annan ort   Inflyttad, har bott här mindre än ett år

19. I vilken utsträckning känner du samhörighet med följande grupper av människor?

	Mycket stor samhörighet	Ganska stor samhörighet	Inte särskilt stor samhörighet	Ingen samhörighet alls
Människor bosatta i Ulricehamn	☐	☐	☐	☐
Människor bosatta i den del av Ulricehamns kommun där du bor/kommer ifrån	☐	☐	☐	☐

20. Vilken av de här grupperna hör du till?

Förvärvsarbetande   Ålderspensionär
 Arbetstränar   Förtidspensionär
 Arbetsmarknadsutbildning   Studerande
 Arbetslös   Annat

